

Yargı camiasında da 12 Eylül 2010 Anayasa referandumunu sonrası yeniden yapılanan HSYK'da etkin hale gelen FETÖ yandaşı yargı mensuplarını kritik görevlere getirerek MİT Müsteşarının ifadeye çağrılmasıyla ilgili MİT krizi, 17-25 Aralık darbe teşebbüsü, MİT TIRları gibi Ülke menfaatlarına direk saldırıları gibi eylemleriyle ve Hükümete darbe teşebbüsünde bulunmuşlardır. TBMM tarafından yapılan Kanuni düzenlemeler sonrası FETÖ mensubu hakim ve savcılar hakkında açılan davalar ve tayinler sonucu bu teşebbüsleri de sonuçsuz bırakılmış ve alınan bu tedbirler de 15 Temmuz FETÖ darbe teşebbüsünün önlenmesinde çok büyük faydalar sağlamıştır.

FETÖ/PDY Kamu ve Özel Kurum ve Kuruluşlarda yapılanmaları:

En önenli bu kurumlar yanında diğer kamu kurum ve kuruluşları, Üniversiteler, iş dünyası, Medya kuruluşları, sendika, vakıf, derneklerde vespor camiasında örgütlendikleri tespit edilmiştir. 15 Temmuz FETÖ darbe girişiminden sonra 667 sayılı KHK ile Fethullahçı Terör Örgütüne (FETÖ/PDY) aidiyeti, iltisakı veya irtibatı belirlenen 35 özel sağlık kurum ve kuruluşu, 934 özel öğretim kurum ve kuruluşu, 109 özel öğrenci yurdu ve pansiyonu, 104 vakıf, 1125 dernek ile bunların iktisadi işletmeleri, 15 vakıf yükseköğretim kurumu, 29 sendika, federasyon ve konfederasyonlar olmak üzere toplam 2351 kurum ve kuruluş, 668 sayılı KHK'nın 2 nci maddesiyle de 42 özel radyo ve televizyon kuruluşları ile 89 gazete, dergi, yayınevi ve dağıtım kanalları olmak üzere toplam 131 kurum ve kuruluş kapatılmıştır.

OHAL kapsamında Kamu Kurum ve kuruluşlarında FETÖ mensubu olduğu tespit edilen bugüne kadar toplam “85.911” kişi kamu görevinden/meslekten çıkarılmış, bunlardan yapılan araştırmalar sonucu FETÖ mensubu olmadığı anlaşılan 229'u görevlerine iade edilmiştir. Bunların dağılımı şu şekildedir:

Tablo 4: OHAL Kapsamında Kamu Kurum ve Kuruluşlarında FETÖ Çalışmaları

Kamu görevinden/meslekten çıkarılan (personel / kurumu)	İhraç edilen	İade edilen	Toplam ihraç
Hakim-Savcı	3659		3659
Anayasa Mahkemesi Üyesi	2		2
Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Üyesi	2		2
Askeri Yargıtay Üyesi	7		7
Askeri Hakim Subay	109		109
Türk Silahlı Kuvvetleri	3977	39	3938
Jandarma Genel Komutanlığı	1922		1922
Sahil Güvenlik Komutanlığı	28		28
Emniyet Genel Müdürlüğü	17615		17615

Kamu görevinden/meslekten çıkarılan (personel / kurumu)	İhraç edilen	İade edilen	Toplam ihraç
TBMM	73	3	70
Sayıştay	153		153
Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu	6		6
BDDK	124		124
Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü	39		39
Diyanet İşleri Başkanlığı	1862	36	1826
Hazine Müsteşarlığı	79		79
SPK	37		37
Vakıflar Genel Müdürlüğü	30	1	29
Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Bşk.	4		4
Avrupa Birliği Bakanlığı	9		9
Türk Akreditasyon Kurumu	6		6
Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	92		92
TÜBİTAK	168		168
TSE	45		45
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	138		138
Tapu ve Kadastro	172		172
Dışişleri Bakanlığı	317		317
Gençlik ve Spor Bakanlığı (merkez)	85		85
Spor Genel Müdürlüğü	148		148
YÖ Kredi ve Yurtlar Kurumu Gn. Md.	136		136
Gıda Tarım ve Hay. Bak. ile bağlı ve ilgili kuruluşları	905	10	895
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	168		168
TÜİK	141		141
Kültür ve Turizm Bakanlığı ile bağlı ve ilgili kuruluşları	197		197
Sağlık Bakanlığı ile bağlı ve ilgili kuruluşları	5544	18	5526
Üniversiteler (akademik ve idari personel)	4797	16	4781
ÖSYM	13		13
Savunma Sanayi Müsteşarlığı	22		22
Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile bağlı kuruluşları	472	1	471
Milli Eğitim Bakanlığı	30501	31	30470
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	196		196
Yargıtay	183		183
Danıştay	83		83
Başbakanlık (merkez)	302		302
Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği	1		1
Adalet Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlar	2534		2534
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı	76	3	73
RTÜK	29		29

Kamu görevinden/meslekten çıkarılan (personel / kurumu)	İhraç edilen	İade edilen	Toplam ihraç
TMSF	12		12
TOKİ	12		12
TİKA	11	1	10
Kalkınma Bankası	14		14
TRT	357		357
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	570		570
Türk Patent Enstitüsü	13		13
KOSGEB	71		71
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (merkez)	39		39
Devlet Personel Başkanlığı	11		11
SGK	605	41	564
İş Kurumu Genel Müdürlüğü	130		130
İller Bankası	42		42
Ekonomi Bakanlığı	39		39
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	46		46
Türkiye Petrolleri A.O.	62		62
Turkish Petroleum Inter. Comp.Ltd. Şti (TPIC)	3		3
Taşkömürü Kurumu	43		43
BOTAŞ	37		37
BOTAŞ International Limited Şirketi (BIL)	13		13
EÜAŞ	110		110
TEDAŞ	10		10
TETAŞ	3		3
TEİAŞ	172		172
EPDK	62		62
ETİ Maden İşletmeleri	56		56
MTA	41		41
Atom Enerjisi Kurumu	20		20
Kömür İşletmeleri Kurumu	65		65
TP Petrol Dağıtım A.Ş.	8		8
Rekabet Kurumu	15		15
İçişleri Bakanlığı (göç idaresi ve mahalli idareler dahil)	716		716
Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	31		31
Mahalli idareler	2349		2349
Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı	10		10
Kalkınma Bakanlığı	65		65
DAP Bölge Kalkınma İdaresi	1		1
GAP Bölge Kalkınma İdaresi	12		12
KOP Bölge Kalkınma İdaresi	1		1

Kamu görevinden/meslekten çıkarılan (personel / kurumu)	İhraç edilen	İade edilen	Toplam ihraç
İstanbul Kalkınma Ajansı	7		7
Maliye Bakanlığı	1218		1218
Gelir İdaresi Başkanlığı	877		877
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	14		14
Devlet Malzeme Ofisi	16		16
Milli Piyango İdaresi	7		7
Denizcilik İşletmeleri	1		1
Gayrimenkul AŞ	1		1
Kamu Göz. Muh. ve Den. Stand. Kur.	2		2
Kamu İhale Kurumu	11		11
Ulaş. Den. ve Habr. Bak. (merkez ve taşra)	72	2	70
TCDD	167		167
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	18	1	17
Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü	23	2	21
Demiryolu Makinaları AŞ	15		15
DHMİ	124	24	100
Karayolları Genel Müdürlüğü	138		138
Lokomotif ve Motor Sanayi AŞ	4		4
Vagon Sanayi AŞ	2		2
PTT	35		35
TÜRKSAT	36		36
HSYK- İdari personel	15		15
Milli Savunma Bakanlığı	3		3
Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu	15		15
MSB Akaryakıt İkmal ve NATO POL	5		5
TOPLAM*	85911	229	85682

FETÖ/PDY -PKK/PYD/YPG İlişkileri:

Devletin PKK ile mücadelesinde, FETÖ/PDY'nin Hükümeti zor durumda bırakmak ve planladıkları darbe girişimine zemin hazırlamak için TSK ve Emniyet teşkilatı içindeki yandaşları vasıtasıyla "yapılması gerekenleri yapmayıp ya da yapılmaması gerekenleri yapmak" şeklindeki icraatları ile sekteye uğratmaya çalıştığı şüphesi oluşmuştur. Hatta FETÖ elemanlarınca bazı devletin istihbarat elemanlarının PKK'ya sızdırıldığı ve bu elemanların PKK tarafından infaz edildiği basın yayın organlarında yer almıştır.

Malatya Milletvekili Nurettin Yaşar Komisyonunda, ilk “paralel devlet yapılanması” tabirini kullanan kişi olan Abdullah Öcalan’ın 1999’da da “Beni getiren irade Fetullah Gülen’i de götürmüştür.” dediğini ifade etmiştir.⁴⁴⁰

Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Gulten Kışanak Komisyonunda "2009'un 14 Nisanında “KCK operasyonu” adı altında partimizin genel merkez yöneticileri, kadın meclisi çalışanları, belediye başkanları, il genel meclisi başkanları, belediye meclis üyeleri, partinin il ve ilçe örgütlerinde görevli herkes tutuklanmaya başlandı ve biz ilk günden itibaren bunun bir provokasyon olduğunu, bunun barış çabalarının önüne çıkartılmak istenen bir engel olduğunu, bunun ortadan kaldırılması gerektiğini" "Eğer gerçekten bu paralel devlet yapılanmasının bu devleti, hukuk dışına çıkaran, en sonunda da kanlı bir darbe girişimine teşebbüs eden bu yapılanmanın gerçek yüzünü ortaya çıkarmak ve bu ülkenin önüne ne gibi tuzaklar kurduğunu anlamak istiyorsak başlamamız gereken yerlerden birisi de KCK operasyonudur. Bu KCK operasyonlarını kimler yaptı, niye yaptı, nasıl yaptı? Bu hukuk dışı yol ve yöntemlerle bu yargulamaları yıllarca nasıl sürdürdüler? Nasıl insanları haksız yere beş yıl boyunca cezaevinde tuttular? Bunların sorgulanması gerekir." şeklindeki ifadeleriyle FETÖ'nün Barış Sürecinin akamete uğratılmasındaki rolüne dikkat çekmiştir.⁴⁴¹

Komisyon Başkanı Burdur Milletvekili sayın Reşat Petek'in "FETÖ'nün yayın organı Zaman gazetesinin Genel Yayın Müdürü Ekrem Dumanlı önceden yayınlarında farklı bir perspektiften meseleye bakarken, KCK operasyonlarına farklı bakarken bir anda 11 Nisan 2015 tarihinde sizi ziyaret ettiğine dair bir resim medyaya düştü ve bunun normal Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin kapsısından girilerek değil, gizli bir şekilde, arka kapıdan girilerek, basından da gizlenerek bir görüşme yapıldığı şeklinde de medyaya yansıyan yorumlar devam etti biliyorsunuz.

Çünkü daha sonra bu defa FETÖ'den önemli yazarlar bir baktık ki seçimlerde HDP'ye destek açıklamaları yaptılar. Mesela, Nazlı Ilıcak, Şahin Alpay, Seyfettin Gürsel, Ali Yurttagül, Ali Bulaç, Ahmet Turan Alkan gibi FETÖ'nün önde gelen yazarları “Oyumuz HDP'ye.” diye açıkça yazılar yazmaya başladılar. Bu değişimi neyle izah edersiniz? Sorusuna⁴⁴² Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Gulten Kışanak "Ekrem Dumanlı'yla yaptığım görüşme gizli saklı bir görüşme değildi, gizli saklı olma ihtimali olmayan bir görüşmeydi çünkü en az 15-20 kişinin olduğu bir

⁴⁴⁰ Nurettin Yaşar 25.10.2016 Tutanaklar sf. 56.

⁴⁴¹ Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Gulten Kışanak 25.10.2016 Tutanaklar sf. 17.

⁴⁴² Burdur Milletvekili Reşat Petek - Başkan Tutanaklar sf.21-22.

ortamda gizli bir görüşme mi yapılabilir. Birincisi, benim bu görüşme dışında bu Fetullahçı yapının herhangi bir kişisiyle herhangi bir yerde selam vermişliğim, selam almışlığım dahi yoktur.

Ayrıca, sır bir görüşme de değildir, bizim için kıymetsiz bir görüşme olduğu için haberini yapmadık, onlar için kıymetliymiş, bir gün sonra gazetelerinde haberini yapmışlar." "Ekrem Dumanlı'nın büyükşehir belediyesine beş dakika, on beş dakika gelmiş olmasından bir ittifak çıkmaz." "Ekrem Dumanlı'nın 20 kişinin içerisinde bana devletin MİT ajanlarının listesini vermiş olduğuna inanmak gerçekten akla ziyan bir durumdur." cevaplarını vermiştir.⁴⁴³

Eskişehir Milletvekili Sayın Emine Nur Günay'ın "Aynı zamanda 15 Temmuz darbe girişimi sonrası FETÖ üyesi olarak meslekten ihraç edilen ve tutuklanan hâkim ve savcıların KCK davalarına baktığı da ortaya çıktı, bunu siz de biraz önce belirttiniz. Oslo görüşmelerinin sızdırılmasında FETÖ'cu polisler olduğu gündeme geldi ancak 2013'te bir şey oldu. 2013 Mayıs'ında DPP ile temasa geçildi, DTK Eş Başkanı Ahmet Türk ve BDP Genel Başkan Yardımcısı Nazmi Gür Pensilvanya'daki Gülen'le bir görüşme yaptılar, buna Ekrem Dumanlı da doğruladı. Tekrar bir gelişme, 30 Mart 2014'te yerel seçimlerde HDP'yi desteklediğini çok açık söyledi bu örgüt, bu yapılanma. 1 Kasım öncesi de Cihan Haber Ajansı HDP'ye açık destek için çağrıda bulundu. Siz de bahsettiniz, Ekrem Dumanlı'yla bir grup gelip Diyarbakır Belediye Başkanlığında bir görüşme yaptı, o görüşmeye "On dakika." dediniz ama yansıyan haberler "Kırk dakika." diyor. Bir hatırlatmak adına burada sorular da gelmişti. Kimler vardı o görüşmede? FETÖ grubundan Ekrem Dumanlı, Levent Kenez, Aziz Mahmut İstegün, İsmail Avcı gibi kişiler vardı yanında. Şimdi, ben çok net bir şey sormak istiyorum, bir, görüşmenizde Gülen'in talimatıyla medya desteği verileceği söylendi mi? Birtakım bilgi ve belgeler size sunuldu mu ve karşılığında ne istendi? Selahattin Demirtaş'ın "FETÖ'ye haksızlık oldu." yönünde o dönemde söylemleri oldu, basına yansıdı. 11 Eylül 2015'te Nazlı Ilıcak "Oyum HDP'ye." dedi. Diğer gazeteciler söylendi, tekrarlamak istemiyorum. 30 Ocak 2016'da 34'üncü Abant Platformu'nda da HDP'ye destek çok açıkça belirtildi. Ayrıca, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin 272 kişilik kız öğrenci yurdunun temelini atma törenine de Diyarbakır Girişimci İşadamları Derneği Başkanı Alaaddin Korkutata katıldı. Hani "Selam vermişliğim bile yok." dediğiniz için bunları sadece gündeme getirmek istedim." şeklindeki sorusuna

⁴⁴³ Diyarbakır Bşhr.Bld. Başkanı Gülten Kışanak 25.10.2016 Tutanaklar sf.22-25, 31.

(Eskişehir Milletvekili Emine Nur Günay 25.10.2016 Tutanaklar 40-41) Diyarbakır Bşhr.Bld. Başkanı Gülten Kışanak "Ekrem Dumanlı'nın büyükşehir belediyesine beş dakika, on beş dakika gelmiş olmasından bir ittifak çıkmaz." cevaplarını tekrarlamıştır.
444

Komisyonunda İzmir Milletvekili Hüseyin Kocabiyik ile Diyarbakır Bşhr.Bld. Başkanı Gülten Kışanak arasında şu dikkat çekici diyalog yaşanmıştır;

"Sayın Kışanak, 7 Haziran 2015'te genel seçim oldu biliyorsunuz. Şimdi size seçim sonucu okuyacağım: Diyarbakır Bağlar sandık 9.901 ve Diyarbakır Kayapınar **sandık 9.901**. CHP 13 oy almış, Saadet 1 oy almış, Demokrat Parti 1 oy almış, MHP 4 oy almış, HKP 3 oy almış, HDP 856 oy almış, BBP 3 oy almış, AK PARTİ 36 oy almış., **Yine sandıkta** CHP 11, Saadet 1, Demokrat Parti 1, MHP 2, HKP 2, HDP 533, BBP 2, AK PARTİ 22, Mehmet Selim Ensarioğlu 1., **Kayapınar'da** CHP 2, Saadet sıfır, Demokrat Parti sıfır, MHP 2, HKP 1, HDP 303, BBP 1, AK PARTİ 14. Bu okuduğum seçim sonuçları Diyarbakır'da asker ve polislerin lojmanlarındaki sandıklardan çıkan sonuç. Açık ara HDP önde, açık ara yani hiç mukayese kabul etmez. Bunu söyledikten sonra, biliyorsunuz **7 Haziran seçimlerinden sonra 11 Temmuzda -bir aydan birkaç gün sonra- KCK bir açıklama yaptı, yayınladı; çatışmasızlığa son verdiğini açıkladı. O tarihten üç gün sonra -14 Temmuzda- KCK sanıyorum üst yöneticisi Bese Hozat Özgür Gündem gazetesinde devrimci halk savaşını başlattıklarını yazdı, ilan etti. Ondan sonra da PKK'nın eylemleri bugüne kadar aralıksız sürdü, sadece bir tek zaman aralığında eylemleri kestiler, 15 Temmuz darbe girişiminin hemen öncesinde ve süresince.** Şimdi, birinci sorum: Bu sandıktaki dayanışmayı, HDP ile FETÖ'nün dayanışmasını neye bağlıyorsunuz, nasıl bir sürecin sonucu bu sizce?

Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Gülten Kışanak -Bir önceki seçim sonuçlarıyla da mukayese ederseniz belki daha şeyler çıkartırsınız. HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Mukayese ettim, hiç alakası yok bununla, tam tersi AK PARTİ önde çıkmış.

Hüseyin Kocabiyik (İzmir) – Asker ve polis sandıklarından çıktı. Yani 15 Temmuzda bu eylemler... 11 Temmuz 2015'te başlayan eylemler neden durdu birden?

Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Gülten Kışanak – Ben ne bileyim niye durdu, hangi gün durdu, kaç gün durdu. ⁴⁴⁵

⁴⁴⁴ Diyarbakır Bşhr.Bld. Başkanı Gülten Kışanak 25.10.2016 Tutanaklar sf.55.

⁴⁴⁵ 25.10.2016 Tutanaklar sf. 45-46.

Manisa Milletvekili Selçuk Özdağ FETÖ'nün PKK'yla mücadelede akamete uğradıklarına inanıyor musunuz? sorusuna Vali-Emniyet Eski Genel Müdürü Mehmet Kılıçlar “Evet, son dönemde biz çok daha başarılı olabileceğimizi, şöyle geriye bakınca daha başarılı olabileceğimizi ama oradaki mücadelenin bile kendileri açısından kullanıldığını gördüm ben. Mesela, bu Hamza Celepoğlu Bingöl Alay Komutaydı. Bingöl’de - albaydı o zaman rütbesi- bu çok başarılı oldu, daha doğrusu başarılı gösterildi. Bütün emniyet birimleri herkes yani terörle mücadelede bir artı gelirse bunu alay komutanının üzerinden basına vermeye... Hatırlarsanız işte parka giyen çocuk falan o kış operasyonları... Hamza Celepoğlu Bingöl Alay Komutanlığında iyice parlatıldı sonra general oldu ve Adana’da da başımıza bela oldu. O dönemki İstihbarat Daire Başkanı -dediğim gibi- 2013 nisanında değişti, ondan sonra İstihbarat Dairesindeki temizlik başlamış oldu. Engin Dinç döneminde yani üst rütbelerden başlayarak ama tüm bir yapının karşısında bir Engin Dinç, tabii o da çok zorluk çekti, samimi olarak mücadele etti ama büyük bir bölümü de o dönemde aslında temizlendi.” şeklinde cevap vermiştir.⁴⁴⁶

Ankara Emniyet Müdürü Mahmut Karaaslan da bu konuyla ilgili olarak “Önce, hem mahalli seçimlerde hem Cumhurbaşkanlığı seçiminde hem de iki milletvekilliği seçiminde Van’da bulundum ben. O seçimler sırasında özellikle Cumhurbaşkanlığı seçimi sırasında Fetullahçıların HDP adayını desteklediklerine dair çok yaygın söylenti vardı fakat somut propaganda yapanını görmedim. Sadece şunu söyleyebilirim: Van’da Merkür TV vardı bunların, İnternet’te yayın yapan. Böyle satır aralarında HDP adayını işaret eden yayınlar yaparlardı” şeklinde görüş beyan etmiştir.⁴⁴⁷

Emniyet Eski Genel Müdürü Celalettin Lekesiz de bu konuda "PKK'yla veya kendileri varken de PKK'yla falan mücadeleyi sabote etmiş olabilirler mi?" Benim hiç şüphem yok. Selçuk Özdağ (Manisa) – Elimizde bilgi var mı, done var mı? Emniyet Eski Genel Müdürü Celalettin Lekesiz "Benim şüphem yok derken, tüm bunları, örgütün neler yapmış olduğunu, dinlemeler, haksızlıklar, hukuksuzluklar, filancanın arsasını elinden zorla alma, filancanın arsasını yeşil alan yaptırıp belediyede arkasından örgüte geçirince ticari alana çevirme, akla hayale gelen, gelmeyen her şeyi yaptıklarını görünce, neler yapabileceklerini veya yapmayacaklarını az çok öngörebiliyorum. Dolayısıyla, DHKP-C'yle bağlantıları, DHKP-C'yi manipüle etmeleri, terör

⁴⁴⁶ Vali Mehmet Kılıçlar 02/11/2016 Tutanaklar sf.19.

⁴⁴⁷ Ankara Emniyet Müdürü Mahmut Karaaslan Tutanaklar 02/11/2016 Tutanaklar sf.122.

örgütlerinin içerisine girmeleri, yönlendirmeleri, onlara eylem yaptırılmaları, bunların hepsini yapmışlar mıdır? Bu soruya “evet” diyorum, şeklinde görüş beyan etmiştir.⁴⁴⁸

FETÖ/PDY Yurtdışı Bağlantıları:

FETÖ lideri 21Mart 1999 tarihinde ABD’ye gitmiş bir daha dönmemiştir. ABD’de Green Kart alabilmesi için ilginç isimler referans mektupları vermişlerdir. Birkaç örnek vermek gerekirse;

George Fidas; Gülen’in I-140 yeşil kart başvurusu için mahkemeye sunulan destek mektuplarının ilk sırasında yer alıyor. CIA’dan Analiz ve Prodüksüyon Direktörü olarak emekli oldu. CIA’nın Balkan politikaları uzmanı ve halen Washington Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü’nde ders veriyor. Yunan asıllı, Joint Military intelligence council’de görevli

Graham Fuller; Eski CIA ajanı ve yine eski "National Intelligence Council" Başkan Yardımcısı. "RAND Corporation"’da danışmanlık hizmeti veriyor. **Alexander Karloutsos;** Gülen için mahkemeye mektup gönderenler arasında ikinci sırada. Merkezi New York’ta bulunan Amerika Yunan-Ortodoks Başpiskoposluğu’nda rahip. Mektubunda Gülen’den övgü ile söz ediyor.

Morton Abramowitz; ABD’nin eski Ankara Büyükelçisi, halen "The Century Foundation" da görevli.

ABD'nin etkili devlet adamlarının gelişigüzel sıradan bir kişiye hatır için referans olmalarını beklemek saflık olur.

Eski MİT Müsteşarı Emre Taner 15 Temmuz darbe girişimini "15 Temmuz, öncesinde bilinmese de oluş tarzı itibarıyla, sonuçları itibarıyla bir büyük faciadır. 15 Temmuz, sadece ve sadece FETÖ’nün ve grubunun anlayışıyla realize edilmiş bir faaliyet olamaz. FETÖ’nün boyu kısa kalır, FETÖ’nün boyu kısa kalır. Bakın, çok açık ifade ediyorum, 2’inci, 3’üncü, 4’üncü darbeden endişe ediliyorsa FETÖ’nün boyu çık kısa kalır. Arkasındaki ortak aklın, arkasındaki küresel aklın mutlaka göz ardı edilmemesi gerekir. O itibarla büyük bir faciadır." değerlendirmektedir.⁴⁴⁹

⁴⁴⁸ Emniyet Eski Genel Müdürü Celalettin Lekeziz 08.11.2016 Tutanaklar. sf.21.

⁴⁴⁹ Emre Taner 09.11.2016 Tutanaklar 136.

Aynı şekilde Prof. Dr. Ahmet Akgündüz karşılaştığı iki olayı şu şekilde aktarmıştır;

"İki hafta önce Obama'nın himayesinde düzenlenen bir diyalog konferansına bizde katıldık. Orada bir profesör -BeyazSaray'ın danışmanı maalesef- söylediği cümle şudur: "Biz bu darbeye, başarısızlık olmakla partnerlerimizi kaybettik." diyor. Wilders da – kiHollanda'daki İslam düşmanı partinin Genel Başkanıdır- çok açık bir şekilde "Dünyada en çok üzüldüğüm şey, bu darbenin başarılı olamamasıdır." diyor.Şunu bilmenizi istiyorum Başkanım ve kıymetli üyeler: Eğer şu anda hanginiz giderseniz gidin, Amsterdam Havaalanı'nda polislin duyacağı şekilde FETÖ'cü kelimesini kullanın direkt bin euro ceza keserler; bunu bilmenizi arzu ediyorum. Aynı zamanda, on beş gün hapse tıkmaları da kuvvetle muhtemel ve Yargıtay bunu onayladı, bu uygulamayı kanun hâline getirdi bir nevi.⁴⁵⁰

"NRC" denilen Hollanda'nın en önemli gazetelerinden biri olan gazetede makalesi çıkan Profesör Zürcher'in şu tespitidir, ondan sonraFetullah'ın panoramasına geçiyorum ben.Değerli Başkan ve üyeler, şunu arz edeyim ki o profesör aynen şunu söylüyor, iki sayfalık bir makale yazdı darbeden sonra, diyor ki: "Bu darbeyi yapmaya teşebbüs edenleri destekliyoruz. Başarılı olmadıkları için de üzülüyoruz." Sebebi de üçtür. Gayet açık konuşuyorum.

Bir: Çünkü Tayyip Bey ve Hükûmeti Türkiye'de İslami değerleri ve normları hâkim kılmak istiyorlar.

İkinci sebep, bu da çok önemli: Çünkü Türkiye'de bu idare, şu andaki iktidar namaz ve ibadet yerlerini çoğaltıyorlar, içki içilecek yerleri azaltıyorlar.

Üçüncüsü de PKK'lileri yok etmeye çalışıyorlar.⁴⁵¹

FETÖ'nün 160 civarındaki ülkede okulları ve Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan, Gürcistan ve Azerbaycan'da da üniversiteleri mevcuttur. Bu okulların nasıl açılabilirdiği sorusu hep akıllara gelmiştir. 1986-2002 yılları arasında 16 yıl FETÖ içerisinde kalmış, ülke imamlığına kadar yükselmiş olan Dr. Hasan Polat bu konuyu şöyle ifade etmiştir;

⁴⁵⁰ Prof. Dr. Ahmet Akgündüz Tutanaklar 18.11.2016 sf.141.

⁴⁵¹ Prof. Dr. Ahmet Akgündüz Tutanaklar 18.11.2016 sf. 142.

"Bu adam, hani nedir? Gerçekten samimi bir mümin midir? veya mesela CIA'yle çalışır mı, MOSSAD'la çalışır mı? dedikleri zaman, cemaatten yetişen birisinin fikriyatı olarak dinleyin, şöyle söyler ve inanarak söyler bunu: "Hoca Efendi -cemaatteki ifadesiyle- CIA ve MOSSAD'la çalışır. CIA ve MOSSAD, onu kullandığını zannederler, o da kullanılıyormuş gibi yapar ama o, onları kullanır."

Bir taraftan da şöyle bir yönü var: İçselleştirme var. Yani, mesela, çok rahat şunu söyler: "Ya, Afrika'da bir okul açacaksın kardeşim, CIA'den bir adam olmadan okul açılır mı?" Mesela, bizim ihanet gibi konuştuğumuz, algıladığımız ve bir cemaat mensubuna soruyu yönelttiğimiz zaman etkilenmesini beklediğimiz şeyi o aslında fazilet olarak algılıyor"

2.3. DARBE GİRİŞİMİNİN BASTIRILMASI

15 Temmuz 2016'da Genelkurmay'da silah sesleri duyulması ve bir helikopterden dışarıda bulunanların üzerine ateş açılması, aynı saatlerde İstanbul'da Boğaziçi Köprüsünün Anadolu yakasının bir grup asker tarafından geçişe kapatılması şeklinde ilk belirtileri ortaya çıkan, TSK içerisindeki FETÖ mensubu bir grup subay, astsubay, erbaş ve er tarafından öncelikle Genelkurmay Başkanlığı Karargahı'nda başlatılan FETÖ/PDY darbe girişimi, tüm yurttaki yaklaşık 22 saatte kontrol altına alınmış, 15 Temmuz Cuma günü saat 22:00'da başlayan FETÖ'nün darbe girişimi, 16 Temmuz Cumartesi günü saat 20:02'de tamamen bertaraf edilmiştir.

Çok partili demokrasiye geçilmesinden sonra her 10 yılda bir darbeye muhatap olan ülkemizde, ilk defa milletimiz; başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere, TBMM Başkanımız, Başbakanımız, siyasi parti Başkanlarımız, iktidar ve muhalefetiyle tüm milletvekillerimiz, başta Özel Kuvvetler Komutanlığını işgale gelen darbeci general Semih TERZİ'yi alınının şakından vurarak Özel Kuvvetler Komutanlığını darbecilere teslim etmeyen, ve darbeci hainler tarafından şehit edilen Astb. Kd. Bşçvş. Ömer HALİSDEMİR olmak darbeci teröristlere prim vermeyen subay, astsubay, erbaş ve erler olmak üzere TSK mensuplarımız, Onlarca arkadaşları şehit olmasına rağmen görevlerini hakkıyla yerine getiren emniyet mensuplarımız, yurt genelindeki bütün camilerimizden ezan okuyarak ve sala vererek milletimizin maneviyatını coşturan Diyanet mensuplarımız, personel, araç ve iş makinalarıyla hain darbecilere geçit vermeyen belediyelerimiz, tüm medya kuruluşlarımız, sokağa hakim olan STKlarımız ve hain darbecilerin uçaklarına, helikopterlerine, gemilerine, tanklarına, zırhlı araçlarına, makinalı tüfeklerine, tüfek ve tabancalarına göğsünü siper eden, elinde Şanlı

Türk Bayrağı dışında sopa bile bulundurmayan, kadını, erkeği, çocuğu, genci ve yaşlısıyla halkımız hain darbe girişimine karşı koymuş ve kısa sürede darbenin bastırılmasını sağlamıştır. Tarihimizde ilk defa sivil asker toplumun her kesiminin hain darbe girişimine topyekun karşı duruşu dünyaya örnek olmuş ve Türk Milletinin demokrasiye ve geleceğine sahip çıkması takdirle karşılanmıştır.

Hiçbir ön organizasyon olmadan sadece Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'ın bir televizyon kanalına (CNN TÜRK) telefonla bağlanarak halkımızı sokağa davet etmesi ve kendisinin de halkımızla birlikte sokağa inerek darbecilere karşı duracağını belirtmesi üzerine halkın sokaklara akın ederek canı pahasına, uzun süreli çok iyi çalışılmış ve planlanmış darbeye ve darbecilere topyekun karşı koyarak darbenin bastırılmasının sağlanması dünyada örneği olmayan bir direniş destanı olmuştur.

Halkımız ve tüm kurumlarımız demokrasiye ve geleceğine sahip çıkmıştır.

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN'ın televizyon ekranlarından halka seslenerek onları sokağa davet etmesi, kendisinin de her türlü riski göze alıp canı pahasına uçakla Marmaristen önce darbeciler tarafından ele geçirilen ancak halkın desteğiyle Polis özel Harekât timlerince geri alınan İstanbul Atatürk Havalimanı'na gelmesi ve halkın arasına katılarak darbeye ve darbecilere karşı halkıyla birlikte onurlu duruşu, halkımıza, güvenlik güçlerimize çok büyük bir moral kaynağı olması yanında, darbeci hainlerin paniklemesine, moral bozukluğuna çözümlerine, teslim olmalarına sebep olarak darbenin bastırılmasına çok önemli katkı sağlamıştır.

15 Temmuz 2016 tarihinde FETÖ'nün darbe girişiminin önlenmesinde Başbakanlığımızın yaptığı faaliyetler Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı Sayın Ergin Ergül tarafından şu şekilde özetlenmiştir;⁴⁵²

"Fetullahçı terör örgütü ya da paralel devlet yapılanması, ülkemizde 15 Temmuz gecesi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın öngördüğü demokratik hukuk düzenini cebir ve şiddet kullanarak ortadan kaldırma teşebbüsünde bulunmuştur. Teşebbüs sırasında Türkiye Büyük Millet Meclisi, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi, Ankara Emniyet Müdürlüğü, Emniyet Genel Müdürlüğü Özel Harekât Daire Başkanlığı, MİT yerleşkelerinin de aralarında bulunduğu birçok yere uçak ve helikopterlerin de kullanıldığı bombalı ve silahlı saldırılar

⁴⁵² T B M M Tutanak Hizmetleri Başkanlığı İncelenmemiş Tutanaktır sf.2-9 Komisyon: 10/276 Tarih: 3/11/2016 Saat: 11.00.

yapılmış, Sayın Cumhurbaşkanımıza yönelik suikast girişiminde bulunulmuş, Sayın Başbakanımızın aracının bulunduğu konvoyla silahla ateş edilmiş, Genelkurmay Başkanının da aralarında bulunduğu birçok üst düzey askerî yetkili rehin alınmış, Başbakanlık Çankaya yerleşkesi başta olmak üzere, kamu kurumları silah zoruyla işgal edilmiş veya buna teşebbüs edilmiştir. Darbe teşebbüsüne karşı koyan güvenlik görevlileri ile tepki göstermek üzere sokaklara çıkan vatandaşlarımıza uçaklar, helikopterler, tanklar, diğer zırhlı araçlar ve hafif silahlarla saldırılmış, bu sırada polis, asker ve sivil 246 kişi şehit olurken 2.194 kişi yaralanmıştır. Ankara'da 5, İstanbul'da 9 olmak üzere 14 kişinin hastanelerdeki tedavileri hâlen devam etmektedir, 3 yaralının hayati tehlikesi bulunmaktadır.

Darbe girişimi sırasında neler yaşandığı, basın yayın kuruluşları üzerinden, kamuoyu tarafından anbean takip edilmiştir. Gelişmeler daha sonra birçok yayına da konu olmuştur.

15 Temmuz gecesinden 20 Temmuz tarihine kadar Sayın Başbakanımız ve Başbakanlıkça yapılanlar ve yürütülen faaliyetler şu şekildedir:

15 Temmuz Cuma akşamı 21.00 sularında İstanbul Dolmabahçe ofisinde çalışmalarını tamamlayan Sayın Başbakanımız Tuzla'daki konutuna doğru hareket etmiştir. Köprüyü geçtikten hemen sonra konvoydan ayrılan ve Beylerbeyi yönüne doğru hareket etmekte olan protokol mensuplarını taşıyan aracın durdurulduğu, darbeci askerler tarafından aracın camlarının kırılarak görevlilerin darp edildiği haberi Başbakanımızın Koruma Dairesi Başkanına, kendisi tarafından da Sayın Başbakanımıza iletilmiştir (saat 21.35 suları).

Sayın Başbakanımız bu sırada Tuzla'daki konutuna ulaşmıştır. Televizyonlarda köprü'nün askerler tarafından kapatıldığı görüntülerini görmesi üzerine derhâl MİT Müsteşarını, Genelkurmay Başkanını ve İçişleri Bakanını aramıştır. İçişleri Bakanının uçakta olması nedeniyle kendisine ulaşamamıştır. Genelkurmay Başkanı ve MİT Müsteşarına da ulaşamamıştır. Bu arada, Ankara'da saat 21.35'te Başbakanlık Kızılay binasındaki koruma personeli tarafından Genelkurmay Başkanlığı yerleşkesinden silah seslerinin geldiği bilgisinin iletilmesi üzerine, Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü'nün nöbetçi daire başkanı tarafından Silahlı Kuvvetler Komuta Kontrol ve Harekât Merkezi yetkilileri telefonla aranmış, yetkililerden ani müdahale mangaları tarafından tatbikat yapıldığı cevabı alınmıştır. Başbakanlık Müsteşarımız 21.40-22.00 saatleri arasında Genelkurmay İkinci Başkanını aramış, ancak ulaşamamıştır.

Ankara semalarında uçakların alçak uçuş yapması üzerine, Başbakanlık Müsteşarımız konunun araştırılması talimatını vermiştir. Bunun üzerine, Silahlı Kuvvetler Komuta Kontrol ve Harekât Merkezi yetkilileri Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğünce yeniden aranmış, karargâhtan gelen silah sesleri hakkında bilgi istenmiş, daha önce verilen ani müdahale mangaları tarafından tatbikat yapıldığı cevabı alınmıştır. Ayrıca, uçuş yapan F-16'ların hangi amaçla ve neden alçaktan uçtuğunun sorulması üzerine, konuya ilişkin bilgilerinin bulunmadığı, Harekât Merkezinin yer altında olması nedeniyle uçak seslerini duymadıkları cevabı alınmıştır.

Bu arada, tankların ve zırhlı araçların Boğaziçi Köprüsü ile Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'nü tek yönlü olarak trafiğe kapatmaya başladıklarına ilişkin haberler basın ve yayın organlarında yer almaya başlamıştır. Sayın Başbakanımızın talimatıyla Başbakanlık Çankaya yerleşkesinde kurumlar arası koordinasyonun sağlanması ve gerekli tedbirlerin ivedilikle alınması ve uygulanması amacıyla derhâl Koordinasyon Merkezi oluşturulmuş, gerekli tüm personel acil olarak Başbakanlığa çağırılmıştır (saat 22.00).

İlk etapta, Başbakanlık Müsteşarı tarafından Genelkurmay Başkanı, kuvvet komutanları ve MİT Müsteşarına defaatle ulaşılmaya çalışılmış, ancak aramalara cevap alınamamıştır. İçişleri Bakanı ve İçişleri Bakanlığı Müsteşarı uçakta olduklarından kendileriyle bağlantı kurulamamıştır. Başbakanlık Müsteşarımız bu arada EGM İstihbarat Daire Başkanıyla görüşmüştür. Sayın Başbakanımıza telefonla mevcut durum hakkında bilgi verilmiş ve darbe girişimine karşı durulması ve bu amaçla gerekli her türlü tedbirin alınması talimatı alınmıştır. Bu talimat üzerine, Koordinasyon Merkezi tarafından Başbakanlık Koruma Dairesi Başkanlığının tüm koruma personeli göreve çağırılmış, ilave güvenlik önlemleri alınmış, izinsiz giriş ve çıkışlara engel olunmuş, Muhafız Alayı dâhil, darbeci unsurlar tarafından yapılabilecek her türlü saldırıya karşı önlemler alınmıştır. İçişleri Bakanlığı yetkilileri aranarak tüm valiliklerin ve il emniyet müdürlüklerinin aranması ve alarma geçirilmesi talimatı verilmiştir. Ankara Valisine, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi, Başbakanlık Çankaya yerleşkesi ve Kızılay binası, TRT binası başta olmak üzere, kritik kamu binalarının çevresinde güvenlik önlemlerinin artırılması talimatı verilmiştir. İstanbul ve Ankara başta olmak üzere, ülkenin dört bir yanında patlamaların olduğuna yönelik asılsız haberlerin sosyal medyada dolaşmaya başlaması üzerine, dezenformasyonların ve provokasyonların önlenmesi ve darbe girişiminde bulunanların kendi aralarında haberleşmelerinin engellenmesi için sosyal medyaya yönelik

kısa süreli engelleyici uygulama yapılmıştır. Sosyal medyanın darbe girişimine direnişte pozitif bir unsur olduğu değerlendirilerek uygulama kısa bir süre sonra kaldırılmıştır (22.30 ile 23.30 saatleri arası)

Sayın Başbakanımız Sayın Cumhurbaşkanımızla olayın ilk değerlendirmesini yaparak milletimizle birlikte sonuna kadar direnme kararı almışlardır. Bu sırada, Sayın Başbakanımız ilk olarak NTV'de olayları "kalkışma" olarak nitelemiş, Hükûmetin işbaşında olduğunu vurgulamış, ordu içerisinde emir komuta zinciri dışında hareket eden kişilerin en ağır şekilde cezalandırılacağını duyurmuştur (saat 23:05).

Başbakanlık korumaları Sayın Başbakanımıza konutundan ayrılması gerektiğini söylemiş ancak kendisi konutundan ayrılmayı reddetmiştir. Ancak daha sonra 5 tankın Sayın Başbakanı almak üzere konuta yaklaştığı bilgisinin alınması sonrası, Sayın Başbakanımız krizi konuttan yönetme imkânının kalmadığını görünce kara yoluyla Ankara'ya doğru hareket etmiştir. Yol boyunca gelişmeleri radyo, televizyon ve telefonda takip ederek gerekli yönlendirme ve müdahaleleri yapmıştır. Krizi bir süre Bolu Karayolları şantiyesinde yönetmiştir. Bu arada, Sayın Bahçeli, Sayın Kılıçdaroğlu ve Sayın Perinçek desteklerini iletmişlerdir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, bazı bakanlar, bazı milletvekilleri ve bazı bürokratlar Başbakanlık Çankaya yerleşkesine intikal etmeye başlamıştır (Saat 23.00'ten itibaren). Çankaya yerleşkesinde bulunan TBMM Başkanı, bakanlar, milletvekilleri, Başbakanlık Müsteşarı ve bürokratlarla istişareler yapılmış, Sayın Cumhurbaşkanı ve Başbakanın da talimatları alınarak darbeye karşı açıklamalar yapılmasının yerinde olacağı, kamuoyunun ve uluslararası camianın bilgilendirilmesi, demokrasiyi ve milletin iradesini hedef alan bu hain girişime karşı milletvekillerimizin Türkiye Büyük Millet Meclisinde toplanması, valilerin ve bürokratların aranarak kendi bölgelerinde ve görev alanlarında darbe girişiminin önlenmesine yönelik gerekli tedbirleri almaları talimatının verilmesi, darbe girişimine karşı durmak için vatandaşların meydanlara davet edilmesi ve bunun için SMS mesajı atılması, sosyal medya, radyo ve TV'lerin kullanılabileceği, ayrıca tüm camilerden, minarelerden ezan, sela okutulabileceği, kritik tesislerin korunması için gerekli tedbirlerin alınması hususları değerlendirilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız beraberindekilerle beraber Çankaya yerleşkesinden TBMM'ye hareket etmiştir (00.40'ta). Bu arada, Dışişleri Bakanlığı yetkilileri

aranmış, darbe girişimi hakkında dış temsilciliklerin ve yabancı muhatapların bilgilendirilmesi talimatı verilmiştir. Genelkurmay Başkanlığı İnternet sitesinde darbe bildirisinin yayınlanması üzerine, bildiriye yayınlayan askeri İnternet siteleri başta olmak üzere, darbeye destek vermek amacıyla bildiriye yayınlayan tüm İnternet sitelerine yönelik erişimin engellenmesi talimatı ilgili kurumlara verilmiştir. Bu sırada, Genelkurmay Başkanlığı, Kuvvet komutanlıkları ve askerî üslerin İnternet'e erişiminin engellenmesi, elektrik, su ve telefon hizmetlerinin kesilmesi gibi tedbirlerin alınması ilgili kurumlardan istenilmiştir. Ayrıca, Jandarma Genel Komutanlığının HTS kayıtlarına erişim imkânı da kaldırılmıştır. Genelkurmay Başkanlığı önünde halka ateş açıldığı, yaralıların bulunduğu, ambulansların geciktiğinin öğrenilmesi üzerine, Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü aranarak ambulanslarla ilgili olarak yaşanan sıkıntının giderilmesi ve Emniyet yetkililerine ambulansların geçişi için kullanılacak güzergâhların sürekli trafiğe açık tutulması talimatı verilmiştir. Darbe girişiminde bulunan askerlerin TRT'yi basıp zorla darbe bildirisi okutmaları ve söz konusu bildirin sürekli yayına verilmeye devam edilmesi üzerine, TÜRKSAT'a paket yayınlar üzerinden yapılanlar dâhil, tüm TRT yayınlarının uydudan iletiminin engellenmesi, durdurulması talimatı verilmiştir. Ayrıca internet ortamında yayın yapan platformlardan TRT yayınlarının iletilmesinin engellenmesi için ilgili kurum ve kuruluşlara da talimat verilmiştir.

Başbakanlık Koordinasyon Merkezi tarafından uluslararası basına darbe girişimine dair ilk bilgilendirme yapılmıştır (00.18 ile 00.30 saatleri arasında). Gece boyunca ulusal ve uluslararası basına bilgilendirmeler, canlı yayınlarda açıklamalar yapılmıştır. Bloomberg, SkyNews, El-Cezire İngilizce ve Arapçası, BBC İngilizce ve Arapçası, CNN, Reuters, AFP, AP, Fransız TV kanalları, Rus Haber Ajansı, Ortadoğu medyası gibi ajanslar. Ayrıca, Başbakanlığın resmî sosyal medya hesapları üzerinden kamuoyu bilgilendirilmiştir.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan CNN Türk'e bağlanmış, vatandaşlara hitap etmiş ve vatandaşları millî iradeyi savunmak üzere meydanlara davet etmiştir (00:26).

Sayın Başbakanımız gece boyunca farklı televizyon kanalları vasıtasıyla milletimize demokrasiye sahip çıkma çağrısında bulunmuştur. Başbakan yardımcıları, bakanlar, milletvekilleri, STK temsilcilerinin TV'lerde canlı yayınlarla darbe karşıtı açıklamalar yapmaları için bağlantılar sağlanmıştır. Bazı ordu ve kolordu komutanları başta olmak üzere, üst düzey askerî personel Başbakanımız ve bakanlarımız tarafından telefonla aranmış, darbe

girişimine karşı durmaları talimatı verilmiştir. Bunlardan bazıları TV'lerde canlı yayınlara bağlanarak darbe girişimine karşı olduklarını kamuoyuna duyurmuşlardır.

Gece boyunca Çankaya yerleşkesi üzerinde F-16'larla sonik patlama gerçekleştirilmiş, askerî helikopter tarafından taciz uçuşu gerçekleştirilmiştir. Muhafız Alayından kontrol edildiği değerlendirilen İHA uçurulması üzerine, koruma polislerince söz konusu İHA'lara ateş açılmış ve yerleşke üzerinde uçuşları engellenmiştir (01.25 civarı).

Başbakanlık Çankaya yerleşkesi 5 numaralı giriş kapısı önüne gelen tanklar, tankların önüne yatan vatandaşlarımızın da desteğiyle askerlerin yerleşkeye girmesi polis tarafından engellenmiştir. Bütün Türkiye'de olduğu gibi Başbakanlık Çankaya yerleşkesi etrafında toplanan vatandaşlarımız da büyük bir cesaret ve kahramanlık örneği göstererek darbenin bastırılması sürecinde bize sürekli destek olmuşlardır. Bu esnada, Ankara'ya hareket hâlinde olan Sayın Başbakanımızın korumalarına darbecilerin helikopterlerle konvoyu aradıkları bilgisinin gelmesi üzerine, alternatif güzergâh olarak Gerede sapağından Karadeniz yoluna çıkılmış ve Çankırı istikametinden Ankara'ya gidilmesine karar verilmiştir.

Bu arada, televizyon yayınlarıyla vatandaşlara duyarlılık çağrısında bulunan Sayın Başbakanımız “Havadaki jetlerle kurumlarımıza mermi, bomba yağdıranlar âdetâ bir terör örgütünün elemanı gibidir, devamı gibidir. Asla ve asla böyle bir iş, şanlı Silahlı Kuvvetler bayrağı altında görev yapan hiçbir subayımıza, hiçbir askerimize yakıştırılacak bir iş değildir.” açıklaması yapmıştır (02:55).

TRT'yi ele geçiren askerlerin, vatandaşların da desteğiyle polis tarafından etkisiz hâle getirildiği bilgisinin alınması üzerine TRT yayınlarına getirilen engelleme kaldırılmış (02:00). TRT tekrar canlı yayına başlamıştır (03:00). Başbakanlık Koordinasyon Merkezine gelen bilgiler, İçişleri Bakanı, Emniyet Genel Müdürü, Emniyet İstihbarat Daire Başkanı ve Emniyet Özel Harekât Daire Başkanıyla paylaşılarak darbecilere karşı operasyonlar koordineli olarak sevk ve idare edilmiştir. Koordinasyon Merkezi tarafından Akaryakıt İkmal ve NATO/POL Tesisleri İşletme Başkanlığına darbeci unsurlara yakıt ikmali yapılmaması talimatı verilmiştir. Ayrıca, ordu komutanları aranarak hava araçlarının darbe girişiminde kullanılmasının önlenmesi talimatı verilmiştir. Ankara üzerinde uçan ve Polis Özel Harekât Dairesi, Polis Havacılık Dairesi ve Ankara Emniyet Müdürlüğünü bombalayan uçakların Akıncı Üssü'nden kalktığını öğrenen Kazan halkı ilçedeki üsse akın etmiş, üsteki askerler tarafından halkın üzerine ateş açılmış, şehit ve yaralananlar olmuştur. Ayrıca, Ankara

üzerinde uçan helikopterlerin Güvercinlik Kara Havacılık Okulundan ikmal yaptıkları öğrenilmiş, buraya jandarma ve polis unsurlarınca operasyon yapılması İçişleri Bakanlığıyla koordine edilmiştir. Polis Özel Harekât, TEM, Jandarma Özel Asayiş Komutanlığı (JÖAK) unsurları bu operasyona katılmışlardır.

Sayın Başbakanımız Hava Savunma Komutanına darbe girişiminde kullanılan tüm uçan unsurların inmeye zorlanması, inmeyen uçakların düşürülmesi, Muharip Hava Kuvveti Komutan Yardımcısı ve Birleştirilmiş Hava Harekât Merkezleri Komutanına Akıncı meydanından kalkan her hava aracının vurulması, Birinci Ana Jet Üssü Komutanına Akıncı Üssü pistlerinin bombalanması talimatlarını vermiştir (saat 03.10 suları).

Sayın Başbakanımızın ilk emri doğrultusunda Eskişehir Hava Savunma Komutanlığıyla yapılan görüşmeler sonucu Erzurum, Diyarbakır ve Dalaman'dan kalkan askerî uçaklar darbe girişiminde kullanılan uçaklara baskı yaparak inişe mecbur etmiştir. Bunun, darbecilerin dirençlerinin kırılması suretiyle darbenin bastırılmasıyla daha fazla can kaybının önlenmesinde büyük katkısı olmuştur.

Sayın Cumhurbaşkanımız Atatürk Havalimanı'na inmiş ve burada yaptığı konuşmada "Milletin üzerinde hiçbir güç yoktur. Ayrıca, bu bir ayaklanma, ihanet, vatana ihanet hareketidir. Bunun bedelini çok ağır ödeyecekler." açıklaması yapmıştır (04.17 suları).

Aynı saatlerde, Ilgaz çıkışında bir jandarma aracı tarafından Sayın Başbakanımızın konvoyuna ateş açılmış, bunun üzerine konvoy tekrar Ilgaz'a dönmüştür. Kriz yönetimine Ilgaz'dan devam edilmiş, Sayın Başbakanımız Birinci Ordu Komutanı Ümit Dündar'ın vekâleten Genelkurmay Başkanı olarak atanması talimatını vermiştir. Diğer taraftan, Ankara'da Güvercinlik Kara Havacılık Okuluna jandarma ve polis tarafından yapılan operasyon sonrasında darbe girişiminde bulunan askerler, helikopterlerle Akıncı Üssü'ne geçmiştir (07:40 suları).

Darbe girişiminde bulunan askerlerin kontrolündeki hava araçlarının üslere inmesi, kısmen ele geçirdikleri yerlerden adalete teslim olmaya başlamalarının ardından, sınır kapıları ve hava limanlarından darbe girişiminde bulunanların yurt dışına çıkışlarının engellenmesi talimatı Koordinasyon Merkezi tarafından verilmiştir.

Akıncı Üssü'nde alıkonulan Sayın Hulusi Akar, yanında Mehmet Dişli'yle birlikte saat 09.00 sularında Başbakanlık Çankaya Yerleşkesine ulaşmıştır. Mehmet Dişli'nin darbe

girişiminde yer aldığı tespit edilmesi üzerine gözaltına alınarak EGM Terörle Mücadele Daire Başkanlığına teslim edilmiştir.

Genelkurmay Başkanlığı Karargâhı başta olmak üzere, pek çok yerde askerî personel kolluk kuvvetlerine teslim olmaya başlamışlardır (09:40sularında).

Akıncı Üssü'ndeki pist ve taksi yolları vurulmuş, Akıncı Üssü'nü vuran uçaklar ile üsse operasyon yapacak kolluk kuvvetleri arasında koordinasyon sağlanmıştır (07.00 ile 09.00 saatleri arasında).

Sayın Başbakanımız saat 11.00 sularında Çankaya Köşküne gelmiş ve darbe girişiminin bastırılmasına ilişkin çalışmalarını burada sürdürmüştür. Sayın Başbakanımız, Orgeneral Hulusi Akar, Adalet, İçişleri ve Millî Savunma Bakanlarıyla birlikte Çankaya Köşkü'nde yaptığı basın açıklamasında, Fetullahçı Terör Örgütü tarafından düzenlenen darbe girişiminin önlenmesinde milletimizin basiretine dikkat çekmiş, basına, siyasi partilerimize, sivil toplum kuruluşlarına teşekkür etmiş "İşin birinci safhası burada sona ermiştir. Biz yolumuza aynı kararlılıkla devam edeceğiz. Bütün milletimize geçmiş olsun." diyerek darbe girişiminin artık tamamen bastırıldığını açıklamıştır (Saat 12.15).

Sayın Başbakanımız Türkiye Büyük Millet Meclisinin saat 17.00'de gerçekleşen olağanüstü oturumuna iştirak etmiştir.

16 Temmuz Cumartesi ve 17 Temmuz Pazar günü darbe girişimine katılan unsurların teslim alınmasına yönelik operasyonların koordinasyonu Başbakanlıkta yapılmıştır. İkinci bir dalganın önlenmesiyle ilgili tüm ülke çapında teyakkuz halinde olunması sağlanmış, gelen her türlü bilgi ciddiyle değerlendirilmiş ve gerekli tedbirler alınmıştır. Vatandaşlarımız darbe gecesi göstermiş oldukları direnişi, ülke çapında meydanları doldurarak millî iradeye destek için demokrasi nöbetine dönmüşlerdir. Demokrasi nöbetine katılan vatandaşlarımızın güvenliğinin sağlanmasına yönelik tedbirlerin alınması koordine edilmiştir.

Diğer taraftan, Sayın Başbakanımız başkanlığında bakanlar ve ilgili bürokratların katılımıyla darbe girişimi ve FETÖ'yle mücadele sürecinin nasıl yürütüleceğine ilişkin değerlendirmeler yapılmış ve stratejiler belirlenmiştir. Darbe girişiminin bastırılmasının akabinde, Sayın Başbakanımızın talimatıyla yürürlükteki mevzuat çerçevesinde darbe girişiminde bulunan FETÖ/PDY örgütünün kamudaki bütün uzantılarına karşı hızlı bir şekilde önlemler alınmıştır. Bu bağlamda; Başbakanlık Müsteşarının başkanlığında bakanlık

müsteşarları ve Başbakanlık üst düzey bürokratları ile toplantı yapılmış, kamu düzeni ve güvenliğinin yeniden tam olarak tesisine yönelik atılacak adımlar belirlenmiş ve alınan kararların uygulanması takip edilmiştir.

18 Temmuz 2016 tarihinde Başbakanlık Genelgesiyle kamu çalışanlarının yıllık izinleri kaldırılmış ve hâlen izinde olanların en kısa sürede görevlerine dönmeleri talimatı verilmiştir. 657 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri çerçevesinde diğer kamu kurumlarında olduğu gibi 18 Temmuzda 257 Başbakanlık personeli açığa alınmıştır. 15 Temmuz sonrası haklarında soruşturma ve kovuşturma açılanların havaalanları VIP salonlarından yararlandırılmaması için gerekli önlemlerin alınması sağlanmıştır. 19 Temmuz Salı günü, Sayın Başbakanımız, CHP Genel Başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu ve MHP Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli ile Çankaya Köşkü'nde darbe sonrası sürece ilişkin olarak toplumsal ve siyasal mutabakat konusunda görüş alışverişinde bulunmuştur.

15 Temmuz FETÖ darbe girişiminin önlenmesini müteakiben Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN 19 Temmuz 2016 Salı günü millete hitaplarında Türk halkına ve darbenin bastırılmasında emeği geçen tüm kurum ve kuruluşlara teşekkür etmiştir.

MİLLETE HİTAP

"Aziz milletim,

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin tüm vatandaşları,

Gönlü ve gözü ülkemizle beraber olan dünyadaki tüm dostlarımız, kardeşlerimiz,

Sizleri en kalbi duygularımla, muhabbetle, şükranla selamlıyorum.

Türkiye, 15 Temmuz 2016 tarihinde, saat 22 civarında başlayan ve ertesi gün öğle saatlerine kadar devam eden bir darbe teşebbüsüyle karşı karşıya kalmıştır.

Esasen ülkemiz, yaklaşık 3 yıldır, millete, milli iradeye rağmen devleti ve hükümeti ele geçirmeye yönelik farklı biçimlerdeki teşebbüslerle karşı karşıya bulunuyordu.

15 Temmuz'da bu teşebbüsler silahlı darbe girişimi halini alarak, hiçbir şüpheye yer bırakmaksızın Türkiye'nin farklı mahiyette bir terör saldırısıyla karşı karşıya

olduğunu ortaya koymuştur.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin emir komuta zinciri dışında, çeşitli sınıflardan ve rütbelerden, Fethullahçı Terör Örgütü üyesi bir grup askerin başlattığı bu darbe girişimi, sınırlı ama ellerindeki silahların gücü sebebiyle tehlikeli bir boyutta cereyan etmiştir.

Boğaziçi Köprüsünün tanklarla kapatılması, savaş uçaklarının Ankara ve İstanbul başta olmak üzere, çeşitli şehirlerimizde alçak uçuş yapmaya başlamaları, yine bazı şehirlerimizde tankların sokaklara çıkması, bu darbe girişiminin ilk işaretleri olmuştur.

Ankara'da Genelkurmay Başkanlığı karargâhı ve Jandarma Genel Komutanlığı binası bu grup tarafından ele geçirilmiş, MİT yerleşkesi, Emniyet Teşkilatının çeşitli binaları, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi gibi stratejik yerlere hunharca ve alçakça saldırılar düzenlenmiştir.

Gölbaşı'ndaki Özel Harekât Daire Başkanlığı binalarına yönelik bombardımanda 47 polisimiz hayatını kaybetmiştir.

Boğaz köprülerinin girişini tutan tanklardaki üniformalı teröristlerin açtıkları ateşler sebebiyle çok sayıda vatandaşımız hayatını kaybetmiştir.

Ankara'da, Genelkurmay Başkanlığı'nın önü başta olmak üzere, çeşitli yerlerde, açılan ateşler ve yapılan bombardıman neticesi yüzlerce vatandaşımız hayatını kaybetmiş veya yaralanmıştır.

TRT Genel Müdürlüğü binasını işgal eden bir grup, silah zoruyla ekranlardan, eski darbelerin özentisiyle hazırlandığı anlaşılan korsan bir bildiri okutmuşlardır.

Genelkurmay Başkanlığı internet sitesinden de benzer bir bildiri korsan olarak yayınlatılmıştır.

Yine az sayıdaki askerle İstanbul'daki bir medya grubunun binası, kısa bir süre de olsa, işgal edilmiştir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi önündeki çatışmada çok sayıda vatandaşımız ve

belediye personeli hayatını kaybetmiştir.

Darbe girişiminin başlamasının ardından, Sayın Başbakanımız, saat 23 civarında medya aracılığıyla kamuoyunu bilgilendirmiş ve hükümetin işbaşında olduğunu açıklamıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri de, tüm partilerden milletvekillerinin katılımıyla milli iradenin tecelligahı olan Gazi Meclis'in darbe teşebbüsü karşısındaki tavrını ortaya koymuşlardır.

Bu toplantı devam ederken Meclis, darbe teşebbüsü yapan grup tarafından, savaş uçakları ve helikopterlerle bombalanmıştır.

Bu gelişmeler karşısında derhal harekete geçtik.

İlgili birimlerimize talimatlar verdik ve darbe girişimini durdurmak için gereken adımları attık.

Milletimizi, ülkesini, vatanını, milletini seven herkesi meydanlara çıkmaya, devletini ve demokrasisini sahiplenmeye davet ettik.

Hemen arkasından da, tüm tehditlere ve tehlikelere rağmen İstanbul'a hareket ederek, milletimle birlikte darbecilere karşı kararlı duruşumuzu ortaya koyduk.

Milletimizin ülkesine ve iradesine kararlı bir şekilde sahip çıkması karşısında, darbecilerin ne silahları, ne tankları, ne helikopterleri, ne uçakları işe yaramamıştır. Onların tankları topları varsa sokaklardaki on milyonlarca vatandaşın da imanları var.

Emirleri komutanlarından almayan, millete ve devlete hizmet etmek yerine iradelerini Fethullahçı terör örgütünün başına teslim eden şer çetesi mensuplarının teşebbüsleri, milletin iradesi, tüm kurumlarıyla devletin kararlılığı karşısında başarısız olmuştur.

Gözlerini kırpmadan milletin üzerine ateş edenler, sandılar ki, bu millet korkacak, meydanları, sokakları kendilerine bırakacak, evlerine çekilecek...

Ama milletimiz, üzerine açılan ateşlere, atılan bombalara, yöneltilen tehditlere,

gözlerinin önünde vurulan insanlara rağmen asla geri adım atmamış, meydanı darbecilere bırakmamıştır.

Milletimiz, Emniyet Teşkilatımızın mensuplarıyla ve darbecilere karşı harekete geçen Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarıyla el ele vererek, bu darbe girişimine karşı tarihi bir duruş sergilemiştir.

Tankların etkisiz hale getirilmesi başta olmak üzere, asker görünümlü teröristler karşısındaki dik duruşlarıyla memleketine ve geleceğine sahip çıkan milletimiz, gece boyunca sayısız kahramanlık destanları yazmıştır.

Bıyıkları henüz terlememiş gençlerden 70 yaşındaki ihtiyarlara, işçisinden patronuna, köylüsünden şehirlisine kadar milletimizin tüm fertleri, parti, meşrep, siyasi görüş farkı gözetmeksizin darbeciler karşısında tek vücut olmuştur.

Darbe teşebbüsünde bulunan hainlerin karşısına dikilen vatandaşlarımız, önlerinde, arkalarında, sağlarında, sollarında onlarca kişi vurularak yaralanmasına, şehit olmasına rağmen, sabaha kadar yerlerini terk etmemişlerdir.

Tüm bu hadiseler sırasında polislerimizden ve vatandaşlarımızdan, içlerinde yakın çalışma arkadaşlarının da bulunduğu 208 kardeşimiz şehit olmuş, 232'si ağır olmak üzere 1.500'e yakın kişi de yaralanmıştır.

Şehitlerimize ve ailelerine Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Bununla birlikte, Türkiye'nin hiçbir yerinde sokağa çıkarak darbecilere destek olan tek bir sivil vatandaşımız olduğuna dair haber, hamdolsun gelmedi.

Bu bakımdan, 15 Temmuz darbe girişimi, milletin darbe heveslilerine verdiği bir büyük ders olarak, bu milletin şanlı tarihindeki yerini alacak ve hiçbir zaman hatırımızdan çıkmayacaktır.

Aziz Milletim,

Değerli Kardeşlerim,

Öncelikle şu hususu özellikle belirtmek istiyorum.

15 Temmuz darbe girişimi, tüm milletimizle birlikte Türk Silahlı Kuvvetlerimize karşı da yapılmış bir ihanettir.

Genelkurmay Başkanımızı, Kuvvet Komutanlarımızı, pek çok subayımızı silah zoruyla rehin alan ve görev yapamaz hale getiren bu örgüt mensupları, üzerlerindeki üniformanın izzetine ve şerefine gölge düşüren teröristlerdir.

Üzerlerinde üniforma olması, bu teröristlerin gerçekte bir ihanet çetesinin mensupları olduğu gerçeğini asla değiştirmez.

Tıpkı üzerlerindeki üniformaya ve cübbeye rağmen aynı ihanet çetesine hizmet eden hakimler, savcılar, emniyet mensupları gibi, diğer kurumlardaki benzer kişiler gibi, ordumuz içinden de hainler çıkabilmiştir.

Türk Silahlı Kuvvetleri ve Mehmetçiklerimiz, bizim gözbebeğimizdir.

Bu darbe girişimi vesilesiyle, ülkemizin her kurumu gibi, Türk Silahlı Kuvvetlerimize de sirayet etmiş olan bu kanser hücreleri süratle temizlenecektir.

Esasen, bu temizliğin hazırlıkları zaten başlatılmıştı.

Bugüne kadar, haksız yere kimseyi mağdur etmeme anlayışıyla, hukuk devleti titizliğiyle yürütülen çalışmaları zafiyet sanan terör örgüt üyeleri, bu girişimle, kendilerini alenen ortaya çıkarmışlar ve bir anlamda işimizi kolaylaştırmışlardır.

Yargı ve emniyet teşkilatı başta olmak üzere, diğer kurumlarda zaten yürütülmekte olan çalışmalar, bu gelişmenin ardından hızlandırılmıştır.

Bir örümcek ağı gibi, hepsi aynı merkeze bağlı pek çok kanaldan oluşan bu terör örgütünün artık gizlenecek, saklanacak, takiiye yapacak durumu kalmamıştır.

Dolayısıyla, 15 Temmuz darbe girişiminden hareketle Mehmetçiğimizi zan altında bırakacak, ona zarar verecek hiçbir hareketi, hiçbir ithamı asla kabul etmiyoruz.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin emir komuta zinciri, bu darbe girişimine karşı çıkarak, demokrasi ve hukuk devletine olan bağlılığını ispat etmiştir.

Çoğu da yalan-yanlış olan bir takım görüntülerden hareketle, 15 Temmuz darbe

girişimini meşrulaştırmaya, üniformalı teröristleri ve onların arkalarındaki güçleri mağdur göstermeye çalışanlar sadece ve sadece darbe destekçileridir.

Türkiye, 15 Temmuz'da, hiçbir istisnası, hiçbir izahı, hiçbir farklı açıklaması olmayan bir yol ayrımıyla karşı karşıya kalmıştır.

Bir tarafta, Fethullahçı Terör Örgütü mensupları ve onları destekleyenlerin ülkemizi, milletimizi, geleceğimizi teslim almaya yönelik girişi vardır, diğer tarafta ise iradesine, demokrasisine, istiklaline ve istikbaline, canı pahasına sahip çıkan bir millet vardır.

Darbe teşebbüsçüleriyle millet arasında gri bir alan oluşturmaya çalışanlar ise, hükmen terör örgütü mensubudur; çünkü ortada böyle tereddütlü bir alan yoktur.

Yapılan teşebbüsün adı vatana ihanettir.

Dünyanın her yerinde vatana ihanetin cezası ne ise, bu terör örgütü mensupları da aynı cezaya maruz kalacaklardır.

Böyle günler, parti taassubu yapılacak, ideolojik saplantılarla hareket edilecek, meşrep ve görüş farklılıkları ön plana çıkartılacak, kişisel husumetlerle gözler karartılacak günler değildir.

15 Temmuz gecesinden itibaren, Türkiye'nin tüm şehirlerinde, meydanlarında, sokaklarında, her partiden, her görüşten, her hayat biçiminden vatandaşlarımız, iradesine, demokrasisine, geleceğine sahip çıkmak için, aynı duyguyla, aynı heyecanla, aynı kararlılıkla bir araya gelmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde, tüm siyasi partilerin ortak imzasıyla, tek yürek, tek vücut olarak darbe teşebbüsüne karşı milli iradeye sahip çıkılmıştır.

Kendisini bu ülkenin bir ferdi, bu milletin bir evladı olarak hisseden herkes, bu darbe girişiminin karşısında yer almıştır.

1960 darbesinde Menderes ve arkadaşlarına, 1980 darbesinde "bir sağdan, bir soldan" anlayışıyla darağaçlarına gönderilen gençlerine sahip çıkamamanın yıllardır acısını yaşayan milletimiz, 15 Temmuz 2016'da bu gidişe "dur" demiştir.

Ülkemiz tarihinde ilk defa, bu çapta bir silahlı darbe teşebbüsü, bizzat millet tarafından engellenmiştir.

Türkiye, demokrasi ve hukuk devletine olan bağlılığın, sadece yazıda, sadece sözde kalmayan, gerektiğinde vatandaşlarının canı pahasına bu değerlerin hayata geçirildiği bir ülke olduğunu tüm dünyaya göstermiştir.

Bu darbe girişimi sonrasında yaşananlar, ülkemiz demokrasisinin bir zaafi değildir, tam tersine demokrasimizin ne kadar güçlü olduğunu ispatıdır.

İçeride veya dışarıda, ülkemizi bu sebeple eleştirmeye kalkan kişiler veya kurumlar, sadece gerçek anlamda demokrat olmadıklarını, başka hesaplarla hareket ettiklerini göstermiş olurlar.

Hiçbir demokrasi, hiçbir hukuk devleti, emirleri kurumsal hiyerarşi içinden değil de, dışarıdaki bir örgüt yapısından alan askerin, hakimin, savcının, polisin, bürokratin varlığına izin vermez, veremez.

Aksi takdirde demokrasinin, yani milli iradenin üstünlüğünün; hukukun, yani hakların ve özgürlüklerin yazılı güvence altında bulunmasının anlamı kalmaz.

Kendilerine emanet edilen kamu gücünü gasp ederek ülkeyi ve milleti esir almak isteyenlerin yaptıkları işin adı faşizmdir, diktatörlüktür.

15 Temmuz darbe girişimi, Türkiye’de gerçek faşistlerin, gerçek diktatörlük heveslilerinin kimler, buna karşılık gerçek demokratların, gerçek özgürlükçülerin, gerçek hukuk devleti taraftarlarının da kimler olduğunu göstermiştir.

Aziz Milletim,

Kıymetli Kardeşlerim,

Bizim tarihimiz, dışarıdan gelen saldırılara ve içeride yapılan ihanetlere rağmen, milletin vatanına ve devletine sahip çıkmasının örnekleriyle doludur.

15 Temmuz şanlı direnişi, bu muhteşem tarihin en başında yerini alacaktır.

Milletimizin, bu üniformalı teröristlerin elindeki silah ve tank namlularının, uçak ve

helikopter bombalarının karşısında gösterdiği dik duruşun nesiller boyunca takdirle anlatılacağına inanıyorum.

Darbe teşebbüsünün ortaya çıkışı ve yaptığım çağrıyla birlikte meydanlara, sokaklara çıkan vatandaşlarımın her birine şükranlarımı sunuyorum.

Tankların önüne kendini siper edip hedeflerine ulaşmalarını engelleyen, bunun için hayatını riske atan, yaralanan, şehit olan her bir vatandaşımız için ne desek minnettarlığımızı ifade edemeyiz.

Sokağa çıkma imkânı bulamayıp da, sabaha kadar evinde duasıyla, yüreğiyle, gözyaşıyla darbe teşebbüsçülerine buğz eden vatandaşlarımın her birine teşekkür ediyorum.

Geçmişteki darbelerin ve darbe teşebbüslerinin aksine, 15 Temmuz darbe girişimine karşı tepkisini süratle ortaya koyan, yayınladıkları bildiriyle temsil ettikleri milletin şerefine, onuruna, haysiyetine sahip çıkan milletvekillerimizin her birini tebrik ediyorum.

Siyasi partilerimizin Genel Başkanlarına, olması gerektiği gibi, demokrasinin, milli iradenin safında güçlü bir duruş sergiledikleri için şükranlarımı sunuyorum.

Siyaset kurumu, 15 Temmuz'daki duruşuyla onuruna sahip çıkmıştır.

İş makinalarını, otobüslerini, ellerindeki tüm araç ve gereci darbe girişimini engellemek için sahaya süren belediyelerimize, kurumlarımıza, şahsi araçlarını aynı amaçla kullanan vatandaşlarımıza teşekkür ediyorum.

15 Temmuz darbe girişiminin başarısızlığa uğramasında en çok katkısı olanların başında, hiç şüphesiz Emniyet Teşkilatımız ve polislerimiz geliyor.

Darbe teşebbüsünde bulunan ihanet çetesinin ilk hedefi, kendilerine müdahale etme potansiyeli gördükleri Emniyet Teşkilatımızın kritik birimleriydi.

Gölbaşı'ndaki Özel Harekât Daire Başkanlığımızı uçakla bombalayıp, kahraman polislerimizi şehit ettiler.

Ankara Emniyet Müdürlüğü binasını aynı şekilde bombaladılar.

İstanbul Emniyet Müdürlüğümüze saldırmaya çalıştılar.

Buna rağmen polislerimiz büyük bir fedakârlıkla, Türkiye'nin her yerinde görevlerinin başından bir an olsun ayrılmadılar.

Ellerindeki tüm imkânları kullanarak, milletimizle birlikte ihanet çetesi mensuplarının girişimini boşa çıkartmak için çalıştılar.

Bu darbe girişiminin başarısızlığa uğramasında büyük katkısı olan Emniyet Teşkilatımızın her bir mensubuna en kalbi şükranlarımı sunuyorum.

15 Temmuz darbe girişiminin kahramanlarından biri de medyamızdır.

Medyamızın nerdeyse tamamı darbecilerin karşısında yer almış, demokrasinin ve milli iradenin safında net bir tavır sergilemişlerdir.

Silah tehdidine rağmen darbe teşebbüsünde bulunan terör örgütü mensupları karşısında son derece net ve sağlam bir duruş sergileyen medya mensuplarımızın her birini şahsım ve milletim adına tebrik ediyorum.

Elbette en önemli teşekkürlerden birini, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin, darbe teşebbüsüne karşı çıkan, emirlerindeki kuvvetleri bu alçak girişimin dışında tutan komutanlarımız ile baskılara rağmen bu ihanete ortak olmayan askerlerimiz hak ediyor.

Herhangi bir örgütün veya şahsın esiri değil, milletin ordusunun mensupları olduklarını gösteren tüm subaylarımıza, askerlerimize şükranlarımı sunuyorum.

Bu süreçte, gerek bizzat arayarak, gerek mesaj göndererek, gerek medyaya açıklama yaparak Türkiye'deki meşru yönetime destek veren ülkelere, devlet ve hükümet başkanlarına, dost ve kardeş toplumlara da teşekkürlerimi ifade ediyorum.

Aziz Milletim,

Değerli Kardeşlerim,

Her gecenin nihayetinde bir sabah, her zorluğun sonunda bir kolaylık olduğu gibi, bu tür acı hadiselerin ardından da yeni imkanlar ortaya çıkar.

Millet olarak, Anadolu coğrafyasındaki bin yıllık varlığımız boyunca, bu tür sayısız tehditle, saldırıyla, teşebbüsle karşı karşıya kaldık.

100 yıl önce, artık ayağa kalkamaz denilen milletimizin Çanakkale'deki, Kutü'l Amare'deki şahlanışından aldığımız güçle İstiklal Harbimizi verdik ve başarıya ulaştırdık.

Cumhuriyet tarihi boyunca da ülkemize ve milletimize yönelik saldırılar, tuzaklar, ihanetler durmadı, hep devam etti.

Türkiye ne zaman bir hamle yapacak olsa, darbeyle, cuntayla, ekonomik, siyasi, sosyal krizlerle önü, gücü, takati kesilmeye çalışıldı.

Ülkemiz, geçtiğimiz 14 yılda elde ettiği istikrar ve güven ortamı sayesinde ekonomik dengelerden yatırımlara, savunma sanayinden ihracata kadar her alanda yeni bir şahlanış dönemine girdi.

Bölgesinde ve dünyada söz sahibi olmaya başlayan, sesi gittikçe daha gür çıkan Türkiye fotoğrafının birilerini çok rahatsız ettiğini biliyoruz.

Şunu da çok iyi biliyoruz ki, ülkemizde faaliyet gösteren tüm terör örgütleri, ki buna Fethullahçı Terör Örgütü de dahildir, proje ürünüdür ve belli amaçlarla üzerimize salınmıştır.

Bu topraklarda, kendi milletinin üzerine tankla, uçakla, helikopterle saldırarak alçaklar asla yetişmez.

Bunların hepsi, uzun yıllar boyunca, sinsi bir planın parçası olarak özel olarak yetiştirilmiş, eğitilmiş, beyinleri işgal edilmiş mankurtlardır.

Gözleri olup görmeyen, kulakları olup duymayan, dilleri olup konuşmayan bu insanlara ne anlatsanız boş...

Biz, 3 yıldır bu kesime, gittiklerini yolun yanlışlığını, arkalarına takıldıkları

elebaşlarının ihanetlerini izah etmeye çalışıyoruz.

Tıpkı diğer terör örgütlerine sempati duyan vatandaşlarımız gibi, bunların da gözlerini açıp gerçekleri görmeleri, kulaklarını açıp hakikatleri duymaları, dillerini çözüp, doğruyu ikrar etmeleri için sabırlı ve sağduyulu bir çaba içinde olduk. Hatta ben “tabanı ibadet, ortası ticaret, tavanı ihanettir” diye açık bir tanımlama yaptım.

Bundan sonra, ne Fethullahçı Terör Örgütünü, ne de diğer terör örgütlerini destekleyenler konusunda en küçük bir müsamaha, en küçük bir merhamet gösterilmeyecektir.

Bizim için, milletimizin ve devletimizin bekası, her şeyin önünde gelir.

Demokrasi ve hukuk devleti ilkelerinden taviz vermeden, milletimizin ve devletimizin geleceğini tehdit eden tüm terör örgütlerine, tüm yapılara karşı amansız bir mücadele yürütülecektir.

Türkiye, devleti ve milletiyle, her zaman ifade ettiğim dört temel sütuna sıkı sıkıya sarılma iradesini, 15 Temmuz darbe girişimine karşı şüpheye yer bırakmayacak şekilde ortaya koymuştur.

Bir, tek millet. Değerli kardeşlerim, bu millet Türk’ü ile Kürdü ile Lazı ile, Çerkez’i ile, Gürcüsü ile Abhazı ile Romalı ile Boşnağı ile Arnavut’u ile velhasıl, 79 milyon tek millet, bizi bölemeyecekler.

İki, tek bayrak. Bayrağımızın rengi şehidimizin kanıdır. Hilal bağımsızlığımızın ifadesidir. Yıldız, şehidimizin ta kendisidir.

Üç, bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır. Toprak, eğer uğrunda ölen varsa vatandır. İşte bu vatan, 780 bin kilometrekare ile tek vatandır, üzerinde kimse bir operasyon yapamaz.

Dördüncüsü, tek devlet. Devlet içinde devlet asla kabul edilemez. İşte bu paralel devlet yapısı, bu ihanet şebekesi böyle bir hedef koymuş kendine. Şimdi bunların hepsini tüm kurumlarımızdan, Silahlı Kuvvetlerimiz, Emniyet Teşkilatımız, Milli İstihbaratımız, tüm bakanlıklarımız, hepsinden bunları temizleyeceğiz, arındıracağız ve pirupak hale getireceğiz.

Çünkü bu ilkeler etrafında bir olacağız, iri olacağız, diri olacağız, kardeş olacağız, hep birlikte Türkiye olacağız.

Önümüzde başka bir yol, başka bir alternatif, başka bir seçenek yoktur.

Türkiye'nin demokrasiden, hukuk devletinden, temel hak ve özgürlüklerin güvence altında olduğu bir sistemden başka alternatifini yoktur, gidecek başka yolu yoktur.

Açık konuşuyorum:

Birliğini, beraberliğini, kardeşliğini güçlü tutan bir Türkiye'de huzurun, istikrarın, kalkınmanın önünde hiçbir engel olamaz.

Geçmişte, millete rağmen milleti idare etme anlayışının bedelini, çok ağır şekilde ödedik.

Artık kimsenin, hangi söylemle ve hangi amaçla olursa olsun, milletimize bedel ödetmeye hakkı yoktur.

Türkiye'nin sadece büyümeye, güçlenmeye, kalkınmaya, refahını artırmaya, savunmasını tahkim etmeye, eğitimini, sağlığını, adalet sistemini, altyapısını güçlendirmeye ihtiyacı vardır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin doğrudan milletin oyuyla işbaşına gelmiş ilk Cumhurbaşkanı olarak, tek amacım işte bu Türkiye'yi inşa etmektir.

Cumhurbaşkanı olarak, Meclisimizle, Hükümetimizle, siyasi partilerimizle, sivil toplum kuruluşlarımızla, Türkiye'ye destek olan herkesle birlikte ülkemizi 2023 hedeflerimize ulaştırma kararlılığıyla yolumuza devam edeceğiz.

Ekonomide tüm göstergeler, bir süredir yaşanan durgunluğun geride kalmaya başladığını gösteriyor.

Büyük projelerimizi birer birer tamamlıyor, yenileri için adımlarımızı atmaya başlıyoruz.

İşte, önümüzde 26 Ağustos'ta Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nün açılışını yapacağız. Ardından 26 Aralık'ta, İnşallah Avrasya Tüneli'nin, Boğazın altından otomobillerin

gidip, geldiği tünelin açılışını yapacağız. Bu arada bir taraftan Yavuz Sultan Selim Köprüsü'ndeki İnşallah hızlı trenimizin ihalesi, bir diğer tarafta Çanakkale Köprüsü'nün ihale hazırlıkları, bir diğer tarafta Kanal İstanbul projemizin ihale hazırlıkları, bunlar da hızla devam ediyor. Ülkemizin değişik bölgelerindeki dev projeler, onlar da hızla yürüyor.

Çevremizdeki ülkelerle yaşadığımız sorunları geride bırakarak, yeniden güçlü ilişkiler kurma yolunda önemli adımlar attık, atmayı sürdürüyoruz.

15 Temmuz darbe girişiminin sebeplerinden birinin de bu tablo olduğundan hiç kimsenin şüphesi olmasın.

Ekonominin tüm kurumlarından, tüm aktörlerinden, tüm milletimden rica ediyorum:

Paralel ihanet çetesinin başarısız darbe girişiminin bu olumlu tabloyu bozmasına kesinlikle izin vermeyelim.

Bölgesindeki ve tüm dünyadaki mağdurların ve mazlumların ümidi olan Türkiye'nin dimdik ayakta durması, bununla kalmayıp sürekli güçlenmesi, 79 milyon vatandaşımızla birlikte, yüzlerce milyon insanın beklentisidir.

Bu kardeşlerimizi boynu bükük, kalbi kırık bırakamayız.

Ellerini ovuşturarak Türkiye'nin sıkıntıya düşmesini, diz çökmesini, pes etmesini bekleyenleri bugüne kadar sevindirmedik, yarın da sevindirmeyeceğiz.

Rabbim yar ve yardımcımız olsun.

Rabbim bu milleti, bu ülkeyi ilelebet korusun, muhafaza etsin. Tekrar tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza Allah'tan şifalar temenni ediyorum. İnşallah birliğimiz daim olsun.

Sağlıkla kalın."

2.3.1. Darbe Girişiminin Bastırılmasına Yönelik Faaliyetlerin Kronolojisi

15 Temmuz FETÖ/PDY darbe girişiminin bastırılmasının kronolojik gelişimini, darbe girişimi öncesi MİT'e yapılan ihbardan başlatmak uygun olacaktır. Zira bu ihbar darbe

girişiminin bastırılmasında başlı başına en önemli etkenlerden biri olmuştur. Bu ihbar her ne kadar MİT Müsteşarına suikast girişimiyle ilgili de olsa, binlerce yıllık devlet ve imparatorluk kültürü olan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti Devletinde devletin bütün kurumlarının uyumlu ve huzurlu çalıştığı bir ortamda silahlı kuvvetlerden kalkacak helikopterlerle devletin en önemli kurumunun müsteşarına suikast yapılmasının planlanması haberi oldukça ciddi bir durum olduğunun göstergesi olarak kabul edilir. Nitekim ihbarın gerçek olabilme ihtimaline karşı Genelkurmay Başkanlığında Genelkurmay Başkanı ve MİT Müsteşarının bir araya gelerek konuyu değerlendirmeleri ve ihbarı ciddiye aldıklarının göstergesi olarak Genelkurmay Başkanının imzasıyla Kuvvet komutanlıklarına emirname yayımlanması ve bazı birliklere denetçiler gönderilmesi darbecileri panikletmiştir. Darbe girişimi sırasında "Yurtta Sulh Konseyi" olarak örgütlendikleri anlaşılan hain FETÖ darbecilerinin darbeyi aslında 16 Temmuz 2016 saat 03:00 de başlatmayı planladıkları ancak Genelkurmay Başkanlığındaki hareketlilikten paniğe kapılarak hain planlarını 15 Temmuz 2016 saat 21:00e alarak darbeyi planlanandan 6 saat önce başlattıkları anlaşılmıştır.

Adeta "güpegündüz" denecek bir vakitte başlatılan FETÖ darbe girişimine karşı devletin ve halkın reaksiyon süresini çok hızlı olmuş ve neredeyse darbe girişimi yapılan faaliyetin anlaşılmasını müteakip daha başlangıcından itibaren bastırılmaya başlanmıştır denebilir.

15 Temmuz Darbe Girişiminin Bastırılması, Kronolojik Gelişmeler;

14:00-15:00;

Ankara;

14:45 –Kara Havacılık Okul Komutanlığında görevli bir Pilot Binbaşının MİT’e gelerek saat 03:00’da“ 3 adet helikopterin MİT Müsteşarının evine saldıracağı ve Müsteşarın kaçırılacağı'na dair ihbarda bulunuyor.

15:00-16:00;

Ankara;

15:05 –Kara Havacılık Okul Komutanlığında görevli Pilot Binbaşının ilk sorgusu başlıyor.

16:00-17:00;

Ankara

16:03 -MİT Müsteşar yardımcısı Genelkurmay Başkanlığına gidiyor.

16:30 -MİT Müsteşarı Genelkurmay Başkanlığına gidiyor. Genelkurmay 2. Başkanını ihbar konusunda detaylı olarak bilgilendiriyor.

17:00-18:00;

Ankara;

18:00 - Genelkurmay Karargahında; MİT Müsteşarı ile toplantı yapılıyor, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi AKAR, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Salih Zeki ÇOLAK ve Gnkur. II'nci Başkanı Orgeneral Yaşar GÜLER'in katılımıyla verilen bilgi değerlendiriliyor ve alınması gereken tedbirler belirleniyor.

18:30 -Genelkurmay Başkanlığı tüm birimlere talimat veriyor ve tüm ülke sahasının uçuşa kapatıldığı ve hiçbir askeri uçağın kaldırılmaması, kışlalardan hiçbir askeri aracın çıkmaması yönünde aşağıdaki emirler veriliyor;

1. Silahlı Kuvvetler Komuta Harekât Merkezi Amiri Tuğgeneral İlhan KIRTIL aranarak, Türk hava sahasında ikinci bir emre kadar hiçbir askeri hava aracının (uçak, helikopter vs.) havalanmaması, havada bulunanların derhal üslerine dönmesi,

2. Kara Havacılık Komutanlığına gidilerek orada bulunan personel konuları ve hava araçlarının uçmaması dahil gereken her türlü tedbirin alınması,

3. Etimesgut'taki Zırhlı Birlikler Okulu ve Eğitim Tümen Komutanlığına gidilerek tank ve zırhlı araçlar başta olmak üzere tüm araçların hareketlerinin durdurulması ve hiçbir şekilde dışarı çıkmamaları yönünde gereken tedbirlerin alınması

Ayrıca Gnkur.II'nci Başkanı tarafından da; Gnkur.Bşk.nın emriyle Hava Kuvvetleri Komutanlığı Harekat Merkezi aranmış ve Türk Hava Kuvvetlerine ait tüm hava araçlarının uçuşlarının durdurulması talimatı verilmiştir.

18:00-19:00;

Ankara;

Genelkurmay Başkanlığındaki toplantı devam ediyor.

19:00-20:00;

Ankara;

19:20 -Genelkurmay Başkanlığının tüm ülke sahasının uçuşa kapatıldığı emri yayınlıyor.

20:00-21:00;

Ankara;

20:30 -MİT Müsteşarı Genelkurmay Başkanlığından ayrılıyor.

21:00-22:00;

Ankara;

21:30 -Ankara Emn. Md Mahmut Karaaslan "Genelkurmaya Kavşağından silah sesleri geldiği, İçeriden "tatbikat olduğunu" söylendiği bilgisi geliyor. Merkez komutanı telefonla arandığında "Böyle bir tatbikat yok, benim bir bilgim yok." cevabını veriyor.

J. Gn. K. Galip Mendi'ye Gazi Orduevinde katıldığı bir düğünde "Genelkurmay kapısı önünde silah sesleri" geldiği, beş dakika sonra da "Genelkurmay kapısında çatışma" olduğu bilgisi geliyor. Jandarma Genel Komutanlığı Harekât Merkezini ve Genelkurmay telefonlarına cevap vermiyor. Kurmay Başkanlığına vekalet eden Tümgeneral Arif Çetin'i arayıp karargaha gitmesi emrini veriyor.

J. Gn. K. Galip Mendi, emir subayı Piyade Yarıbay Murat Yılmaz tarafından “Komutanım sizi Genelkurmay Başkanı ile 2. Başkan Genelkurmay karargâhında sizi bekliyor.” diye yalan bir beyanla makam aracına binmesini sağlanıp, aynı anda araca Konya'da olması gereken Konya Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral Timurcan Ermiş de binerek, cebren kaçırılıyor ve 4.Ana Jet Üs K.na götürülerek daha önce evinde derdest edilmiş olan Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanı Orgeneral Kâmil Başoğlu'yla aynı yerde gözetime alınıyor.

21.35: Başbakanlık Kızılay binasındaki Koruma Personeli tarafından Genelkurmay Başkanlığı yerleşkesinden silah sesleri geldiği bilgisine ulaşılmıştır.

22.00: Bir grup asker Ankara'da Genelkurmay başkanlığını bastı.

İstanbul;

21:30 -Beylerbeyi civarında birtakım insanın, askerlerin araçların önünü keserek, “Darbe yaptık, kimlik soruyoruz.” diyerek, bir kısmını da geri göndererek bir harekette buldukları belirlenmiştir.

21:30 -İstanbul Emniyet Müdürü bir emniyet müdür yardımcısının kendisini araması ve "bir askerî yetkilinin aradığını, sıkıyönetim ilan ettiklerini, teslim olmalarını, beraber çalışmaları" şeklinde birtakım şeyler söylediğini ilemesiyle Hain FETÖ darbe girişiminden haberdar oldu. “Hiçbir polis silahını vermeyecek.” talimatıyla makamından ayrıldı.

21:30 -İstanbul Valisi Vasif Şahin il emniyet müdürümüzün telefonla aramasıyla bazı olumsuzluklardan haberdar oluyor.

21:40 -1. Ordu Komutanı Ümit Dünder da İstanbul İl Emniyet Müdürünün Telefonda, Beylerbeyi ve Çengelköy bölgesinde bazı normal olmayan ve askerlerin de karıştığı bazı olayların olduğunu ifade etti ve herhangi bir bilgin olup olmadığını sormasıyla darbe girişiminden haberdar oldu.

22:00 - Tankların ve bazı zırhlı araçların Boğaziçi Köprüsü ile Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'nü tek yönlü olarak trafiğe kapatmaya başladığı duyumu alınmış buna ilişkin haberler basın ve yayın organlarında da yer aldı.

22:00-23:00;

Ankara;

22.03: MİT Müsteşarı Cumhurbaşkanlığı Koruma Müdürü ile görüşerek herhangi bir saldırıya karşı tedbirlerinin olup olmadığını öğreniyor.

22:03 - Ankara Emn. Md. Mahmut Karaaslan Garnizon Komutanı Korgeneral Metin Gürak Paşayı arayıp bilgi istiyor. Metin Gürak Paşa Kendisinin Etimesgut ve Kara Havacılıktaki birliklere gittiğini, dönüş yolunda olduğunu, Genelkurmay'a yakın olduğunu, içeri girip bilgi alıp kendisine döneceğini söylüyor ama biraz da zorlayarak Genelkurmay'a girer girmez yere yatırıp esir alınıyor.

22:15 - Emniyet Genel Müdürlüğünde Emniyet Genel Müdürü, Ankara Valisi ve Ankara Emniyet Müdürü kriz merkezi oluşturdu. Yapılan toplantı sonucu 81 İl Valiliğine önce telefonla sonra mesajla uygulama talimatı gönderildi. Uygulama talimatında;

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Başbakanlık, Genelkurmay Başkanlığı, İçişleri Bakanlığı, MİT, TRT, Emniyet binaları ile diğer kritik binaların etrafı sarılacak ve bu alanlara girişlere kesinlikle izin verilmeyecektir.

Zorlanması hâlinde şartlar oluştu, silah kullanılacaktır.

Emniyet genel merkezindeki 40 kadar daire başkanlığındaki tüm personel, raporlu olanlar dâhil, derhâl, behemehâl görev başı yapacaklardır.

Türkiye genelinde depoların tamamı açılıp uzun namlulu silahlar personele dağıtılacak ve silahla direniyecektir.

İllerde jandarma ve diğer askerî birliklerin komutanlarıyla görüşülecek ve kendilerine askerinin sokağa çıkması hâlinde tüm polislerin kesinlikle silahla karşı çıkacağı, darbe kalkışmasına destek vermemeleri ve doğacak sonuçlardan kendilerinin sorumlu olacakları açık ve kesin bir dille ifade edilecektir.

Tüm Türkiye genelinde, izinli, istirahatli polisler göreve çağrılacaktır.

Hiçbir polis darbecilere teslim olmayacak ve silah teslim edilmeyecektir.

Tankların şehir meydanlarına inmesini engellemek için başta çekiciler ve diğer büyük araçlarla olabildiğince yollar kapatılacak, şehir merkezlerine inmesi olabildiğince engellenecektir.

Darbe girişimine teslim olmaya eğilimli olan personelimiz olursa derhâl gözaltına alınacaktır.

Saat 22:30 itibarıyla bu emirler, 81 il emniyet müdürüne sözlü olarak 23.00 itibarıyla da yazılı olarak iletildi.

22:22 -Ankara Emn. Md Mahmut Karaaslan İl Jandarma Komutanı Ferdi Korkmaz'ı arıyor, o da "Ahlatlıbel'deki Jandarma tesislerine girmek üzere olduğunu, girip bilgi alıp geri döneceğini" söylüyor ancak o da içeri girince FETÖ mensuplarınca esir alınıyor.

22.31: Beştepe Jandarma Genel Komutanlığı nizamîyesinde 2 Tim PÖH ve JÖH Bölük Timleriyle darbeciler arasında çatışma başladı.

22.40: Jandarma Harekat Başkanı Tümgeneral Arif ÇETİN Beştepe Jandarma Genel Komutanlığı civarına gelerek Harekat Merkezi kurma çalışmalarına başladı.

Emniyet Genel Müdürlüğümce 22.40-24.00 arasında;

Depolarda bulunan tüm uzun menzilli silah, mühimmat ve teçhizat personele dağıtıldı.

Henüz teslim alınmamış olan 10 zırhlı taktik araç ilgili firmadan alınarak Ankara'da göreve sevk edildi.

Denizli ve çevre illerden Marmaris'e 100 polis görevlendirildi, komşu iller teyakkuza geçirildi. Başta Eskişehir yolu olmak üzere ana güzergâh ve yollar büyük araçlarla kapatıldı.

Vatandaşın havaalanına yönelmesini sağlamak için Büyükşehir, Altındağ, Pursaklar Belediye Başkanları aranarak yardım istendi. 15 bin kadar vatandaş Esenboğa Havaalanı'na gitti. Havaalanı Koruma Müdürüne talimat verilerek kule güvenliği sağlandı.

Hemen hemen mezun olmak üzere olan ancak hemen resmî anlamda mezun olmamış olan 4.500 Özel Harekât polisi adayını, Doğu ve Güneydoğu Bölgesi'nden 2 bin özel harekâtçı,

1.300 normal kadrolu personel olmak üzere 7.800 personel çevre illerden Ankara'ya intikal ettirildi.

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğüne de 1.729 Özel Harekât polisi takviye olarak görevlendirildi, gönderildi.

Darbe girişimcilerinin işgal ettikleri yerlerde çatışmaya girildi.

Antalya ilinde özel eğitimde bulunan 3 bin personel Antalya sokaklarında görevlendirildi.

Genelkurmaydaki dost unsurlarla irtibat kurularak sadece savaş anında kullanılacak hava, pist ve heliport alanları öğrenilerek önlemler alındı Ayrıca, Uşak, Kütahya, Afyon ve Sivrihisar'daki hava pistlerinin kullanımı engellendi

Ankara İl Emniyet Müdürlüğünü teslim almak üzere gelen 100 silahlı darbeciyle silahlı çatışmaya girildi ve tankların üzerine benzin dökülerek yakılacağı tehdidiyle 2 tanka el konuldu ve vatandaşların da desteğiyle darbeci askerler yakalandı, burada 5 polis şehit oldu, 133 polis yaralandı.

Ele geçen darbe planlarında isimleri yer alan kişilerle iltisaklı yargı mensubu ve diğer kişilerin pasaportları yurt dışına çıkmaları, kaçmaları ihtimaline binaen bilgi sistemi üzerinden o gece iptal edildi.

Saat 23.00'e yaklaşırken Bursa Jandarma Bölge Komutanı tarafından yakalanıp gözaltına alınan FETÖ mensubu Bursa İl Jandarma Alay Komutanı Yurdakul Akkuş'un elindeki, darbe planları, buna ilişkin evraklar, resmî belgelerde çıkan 81 ilde sıkıyönetim komutanının isimleri 81 il valiliğine, emniyetine süratle intikal ettirildi ve 81 ildeki sıkıyönetim komutanı olarak görevlendirilmiş kişiler gözaltına alınmaya başlandı. Daha sonra, darbe planında yer alan sözde sıkıyönetim komutanları vakit geçirmeksizin aynı gece, 15 Temmuz gecesi İçişleri Bakanlığına bildirildi ve listedeki jandarma komutanları, askerler Bakanlık onayıyla görevden alındı.

Eskişehir, Çankırı, Kütahya, Yozgat, Kırıkkale, Çorum, Afyonkarahisar, Bursa, Düzce, Karaman, Konya, Nevşehir, Samsun, Zonguldak, Kırşehir, Amasya olmak üzere, tüm

buralardan yine 1.336 personel teçhizatlarıyla birlikte Ankara iline çağrıldı ve bir emniyet genel müdür yardımcısı tarafından Ankara ilindeki stratejik noktalarda görevlendirildi.

Bu arada darbe öncesi FETÖ/PDY mensubiyeti tespit edilerek meslekten emekli edilen bazı FETÖ/PDY mensubu kişilerin Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı etrafında hareketlendikleri anlaşıldı ve o gece bunların 3'ü, İstihbarat Dairesi Başkanlığı etrafında yakalandı.

22:56 -İçişleri Bakanlığı yetkililerince tüm Valiliklerin ve Emniyet Müdürlüklerinin alarma geçilmesi sağlanmıştır.

23.00 -Emniyet Gn.Md. m. Celalettin Lekesiz Sayın Başbakanımızla görüşmüş ve "darbecilere hiçbir şekilde taviz verilmemesi gerektiği, devlet hâkimiyetinin ve meşru otoritenin idame ettirilmesi ve darbecilere karşı mecbur kalındığında silah kullanılması talimatını" almıştır.

İçişleri Bakanı Efkân Ala Esenboğa Havalimanında Koruma Müdüründen ve telefonla arayan MİT Müsteşarı Hakan Fidan'dan "Darbe oluyor." haberini alıyor. Emniyet Genel Müdürünü ve jandarmayı arayarak "kesinlikle Türkiye sathında silahla karşı konulacaktır, Emniyet teşkilatımıza bu şekilde talimatı geçin, Jandarmaya bu şekilde geçin" talimatını iletiyor.

Özel Kuvvetler Komutanını İçişleri Bakanı Efkân Ala'yı arayarak "kendisinin harekete geçeceğini, yetki istediğini" ifade etmesi üzerine "Hükûmet adına söylüyorum, Cumhurbaşkanımız adına da söylüyorum, bunlara karşı koyma konusunda her türlü yetkiye sahipsin ve harekete geç talimatı veriliyor. Özel Kuvvetler Komutanını da "Emredersiniz, ben bu meseleyi vatan meselesi olarak görüyorum." karşılığını veriyor.

J.Tümg. Arif Çetin Emniyet Genel Müdürüne "Beştepe'deki Jandarma Genel Komutanlığı binasının işgal edildiğini, kendilerinin de kuvveti olmadığını, özel harekât verilirse operasyon yapılabileceğini" söylüyor. Kendisine o saat itibarıyla 40 kişilik özel harekât polisi gönderiliyor.

J.Tümg. Arif Çetin Ankara Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral Mehmet Artar'a havaalanı bölüğünden belli bir miktar kuvvet alarak İl Jandarma komutanlığını tekrar ele geçirmesi, oranın komuta merkezi yapılması emrini veriyor. Ankara Jandarma Bölge

Komutanı Tuğgeneral Mehmet Artar Demetevler'deki İl Jandarma Komutanlığını yeniden ele geçirdi, arkasından Beytepe'ye gitti ve Beytepe'dekileri ve Alay Komutanını kurtardı. Beytepe Kışlasını işgal eden Tuğgeneral Sadık Koroğlu (evine kaçmış) evinde gözaltına alındı.

J.Tümğ. Arif Çetin Güvercinlikteki Jandarma Helikopter Filo Komutanı İsmail Balıbek Albayı arayıp, "Hiçbir helikopter kalkmayacak."emrini verdi, Jandarma Helikopter Filo Komutanı İsmail Balıbek "Komutanım, Ata Paşam da (Korgeneral Ata Kalkan oranın da komutanı aynı zamanda) emir verdi, ben helikopterleri, pilotların hepsini bir odaya topladım, başında da ben varım. Anahtarları da topladım." diyerek birliğin emniyette olduğunu bildirdi.

J. Tümğ. Atilla Aydın komutasında Jandarma Helikopter Filo Komutanı İsmail Balıbek ve JÖH timleri, ilerleyen saatlerde Ankara'yı bombalayan Helikopterlerin ikmal ve iniş-kalkış yaptıkları bitişiklerindeki Kara Havacılık Komutanlığını ele geçirdi.

İstanbul;

22:05 -Jandarma Bölge Komutanlığı harekât merkezine Genelkurmay Başkanlığından Sıkıyönetim Uygulama Direktifi" isimli 3 sayfa asıl ve ekleriyle beraber hacim tutan emir şeklinde mesajlar geldi.

İstanbul Jandarma Bölge Komutanlığına vekalet eden J.Tuğğ. Hüseyin Kurtoğlu tarafından Komutanlığına bağlı Edirne, Kırklareli, Tekirdağ Avrupa yakasında, Kocaeli, Sakarya ve Düzce Anadolu yakasında ve İstanbul'da her 2 yakada olmak üzere toplam 7 il J. Komutanlığına "bu darbe teşebbüsünün, kalkışmanın tamamen yasa dışı olduğunu, bir emir komuta sistemi içinde olmayan başıbozuk bir davranış olduğu, hiçbir şekilde verilen emirlere, gönderilen mesajlara itibar edilmemesi gerektiğini içeren emirler verilmiş ve Bu emirler mesaj olarak gönderilmiştir.

Lüleburgaz'daki askeri birlikteki hareketlenme Jandarma, polis, halkın yardımıyla durduruldu ve Darbeciler gözaltına alındı.

10:15 İstanbul Valisi Vasıf Şahin Başbakanımızla ve Cumhurbaşkanımızın yakınındaki insanlarla hem sürekli bir diyalog hâlinde bulundu ve hem Cumhurbaşkanımız

hem Başbakanımız “Kanunların, mevzuatın gerektirdiği her şeyi, süratle her türlü tedbiri alın ve gerekli müdahaleyi yapın.” talimatını iletiler.

22:20 -1.Ordu Komutanı Ümit Dünder konutundan Boğaz Köprüsü’ne hareket etti. Sırasıyla Kara Kuvvetleri Kurmay Başkanını, Kara Kuvvetleri Komutanını, Genelkurmay İkinci Başkanını ve Genel Kurmay Başkanını telefonla arayarak durumu rapor etmek istedi, ancak, dört telefondan da herhangi bir cevap alamadı.

22:20 - 1.Ordu Komutanı Ümit Dünder konutunu terk ettikten on beş-yirmi dakika sonra 4 veya 5 kişilik bir ekip konuta gelerek evin içerisinde gezmek suretiyle Komutanı aradılar.

22:30 -İstanbul Emniyet Müdürü Mustafa Çalışkan telsizden "Hiçbir şekilde silahımızı teslim etmeyeceğiz, hiçbir şekilde bulunduğumuz yerden ayrılmayacağız, vatandaşlarla beraber karşı koyacağız"anonsunu yaptı.

MÇ şehrin girişinde, tünellerin tamamında tedbir almak zorunda kaldık Çamlıca başta olmak üzere röleleri korumakla ilgili tedbirler almak durumunda kaldık. Yine TELEKOM’la ilgili tedbirler almak durumunda kaldık.

22:45 -1. Orduya bağlı İstanbul’daki 5 birliğin bu menfur darbe girişimine bazı unsurlarıyla katılmakta olduğu bilgisini alındı. Bunun üzerine, 1.Ordu Komutanı Ümit Dünder Çorlu ve Gelibolu’daki iki kolordu komutanını aradı. hem Çorlu’daki hem de Gelibolu’daki 2. Kolordu Komutanı da yayınlanmış olan sahte sıkıyönetim emrini uygulamayacaklarını ve emir-komuta sistemi içerisinde kaldıklarını açıkça ifade ettiler.

22:45-22:50 Tümğ. Yavuz Türkgenci ve İstanbul Valisi Vasıf Şahin de boğaz köprüsüne trafik denetleme birimine geldi. Burada bir kriz masası oluşturuldu

Bu saatlerde vatandaşlarımızın refleks olarak sokağa çıktığını görüldü. FETÖ’cü hain kalkışmaya vatandaşlarımız hiçbir organizasyon olmamasına rağmen çok kısa zamanda, çok süratle refleks verdi. Milletimiz kritik noktalarda toplanmaya başladı.

23:00 -Kalkışmacıların işgal ettikleri noktalara vatandaşla birlikte müdahaleler başladı.

Bursa;

22:30 - Alb. Kemal Şahintürk J.Bölg.K. Tümğ. Seyfullah Saldık'ı arayarak “harekât merkezinden arandığını Genelkurmaydan bir mesaj, emir gelmiş, bu emre göre ülkede sıkıyönetim ilan edilmiş, Bursa’da da İl Jandarma Komutanı olan Albay Yurdakul Akkuş bu emre göre Bursa Sıkıyönetim Komutanı olduğunu bildirdi.

J.Bölg.K. Tümğ. Seyfullah Bursa Valisini arayarak bilgilendirdi ve darbecileri etkisiz hale getirmek için gerekeni yapacağını bildirdi.

J.Bölg.K. Tümğ. Seyfullah Saldık ve Alb. Kemal Şahintürk Bölge komutanlığına darbecilerden önce giderek Jandarma Özel Harekat Taburu ile kışla emniyetini alıp darbecilerin kışlaya girmesini engelledi. Seyfullah Paşa kışladaki personele ve kışlaya gelen personele sıkıyönetim emrini tanımadığını, emir ve komutanın kendisinde olduğunu ifade ederek kontrolü ele geçirdi.

Kendisine Albay Yurdakul Akkuş'un sıkıyönetim komutanı olduğunu ve odasına giderek dışarı çıkmaması gerektiğini güya tebliğ eden FETÖ mensubu Uzm. J. Çvş.'u etkisiz hale getirerek, gözaltına aldırdı.

Bu Uzm. J. Çvş.'un elindeki çanta içerisinde sıkıyönetim emirleri çıktı. Bu emirlerde 81 İl sıkıyönetim komutanının ve FETÖ darbesi sonrası görev verileceklerin listesi çıktı. Derhal bu dökümanlar 81 İl valiliğine gönderilerek FETÖ mensubu darbecilerin gözaltına alınması sağlandı.

J.Bölg.K. Tümğ. Seyfullah Saldık Bölge Komutanlığına bağlı Güney Marmara grubu illeri; Balıkesir, Çanakkale, Kütahya, Bilecik ve Yalova İl Jandarma komutanlarını arayarak FETÖ darbesine karşı koymaları, garnizondan gelebilecek darbe yanlısı emirlere uymamaları ve İl Valileriyle irtibata geçerek darbecilere karşı koymaları talimatını vermiştir.

23:00 Albay Yurdakul Akkuş gözaltına alındı. 15 Temmuz FETÖ darbe girişimi kan dökülmeden ilk önce Bursa'da önlenmiştir.

23:00-24:00;

Ankara;

23:03 -Anadolu Ajansı'nın geçtiği ilk haber, İstanbul ve Ankara'da askeri kalkışma iddiası... AA muhabirinin verdiği bilgiye göre " küçük bir grup Genelkurmay Başkanlığında darbe girişiminde bulunduğu" haber olarak duyuruldu.

23:05 - Sn.Başbakan ilk olarak NTV'de olayları "kalkışma" olarak nitelemiş, Hükümetin görevi başında olduğunu vurgulamış, ordu içersinde emir komuta zinciri dışında hareket edenlerin en ağır şekilde cezalandırılacağını duyurmuştur.

23:08 - Askerî uçaklar tarafından Emniyet Genel Müdürlüğü Havacılık Dairesi hedef alınarak bombalandı, Havacılık Dairesinde görevli 7 personelimiz şehit oldu, 4 personelimiz yaralandı.

23:14 -Emniyet Genel Müdürü Melih Gökçek'le görüşerek, iş makinaları ve kamyonlarla yolların kapatılması ve askeri araçların şehre gelmesinin engellenmesi konusunu planlandı.

23:24 -Ankara'nın Gölbaşı ilçesindeki Polis Özel Harekat Eğitim Merkezi'nde patlama meydana geldi. Patlamanın ardından alevler yükseldi.

23:30 -Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Fahri Kasırğa Ankara Valisi tarafından bilgilendirildi. O da Cumhurbaşkanımızın Külliyyede çalışmalara devam edilmesini istediğini söylemesi üzerine İl Emniyet Müdürü ve Emniyet Genel Müdürüyle külliyyeye geçildi. Ancak Sayın Kasırğa gelemedi zira evinden çıkar çıkmaz muhafız alayındaki binbaşı tarafından esir alındı.

23:30 - Güvenilir kaynaklar, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar'ın askeri kalkışmada bulunan bir grup asker tarafından rehin alındığını bildirdi.

23:36 -Başbakan Yıldırım: "Ucunda ölüm dahi olsa gereken yapılacak."

23:45 -Genelkurmayda silah sesleri duyuldu. Bir helikopterden de dışarıda bulunanların üzerine ateş açıldı.

İstanbul;

23:42 - İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü (TEM), Cumhuriyet Savcılığının talimatı üzerine askeri kalkışmaya ilişkin soruşturma başlattı.

23:45 - 1.Ordu Komutanı Ümit Dündar ve İstanbul Valisi daha güvenli bir yerde çalışmanın uygun olacağını değerlendirerek bir başka bölgeye geçti. İl Emniyet Müdürü ve Tümğ.Yavuz Paşa, Boğaz Köprüsü'nde kaldı.

1.Ordu Komutanı Ümit Dündar Ege Ordu Komutanı ile 3. Ordu Komutanını telefon numaralarını Valilik vasıtasıyla televizyon kanallarına iletilmesini sağladı. Sonra hem 3. Ordu Komutanı hem de Ege Ordu Komutanı arayarak, onların da televizyona bağlanarak açıklama yapılması sağlandı.

Çorlu'ya bağlı Lüleburgaz bölgesindeki bir birlikte bir hareketlenme oldu. Başlangıçta bir birlik çıkarken Kolordu Komutanı devreye girerek onu önledi fakat arkasından bir başka birlik İstanbul istikametinde hareket etti Tümgeneral Yavuz Türkgenci önlem için 3üncü Zırhlı Tugay'a emir verdi, bir bölük kadar birliği de İstanbul yoluna çıkararak onların yolunu kesmek üzere tedbir aldırdı, ama oraya kadar gelemeden gişelerde kaldılar.

Edirne'de çok ufak birkaç hareket oldu.

Çanakkale'de tarihî yerleri gezmek ve etüt yapmak maksadıyla gelen Harp Okulu öğrencilerinde bir hareketlenme oldu. Onu da Kolordu Komutanımız durdurdu. Dolayısıyla, 2. ve 5. ; yani, Gelibolu ve Çorlu'dan önemli bir sıkıntı çıkmadı.

24:00-01:00;

Ankara;

00:05 - darbe girişiminde bulunan askerler tarafından TRT spikerine yurttan sulh konseyi imzasıyla darbe bildirisi okutturuldu.

00:06 -Milli Savunma Bakanı Fikri Işık: "TSK bildirisi korsan bildiridir."

00:13 -Cumhurbaşkanlığı kaynaklarınca da açıklamanın TSK tarafından yapılmadığına dikkat çekilerek "Korsan bildiridir. Gerekli özenin gösterilmesini rica ederiz." denildi. Korsan bildirinin TRT'de okutulmasından kısa bir süre sonra TÜRKSAT TRT'nin yayını kesti.

00:13 -Diyanet İşleri Başkanlığının talimatı üzerine 81 ilde okunan birlik salaları ile Türkiye genelinde vatandaşlar sokağa çıkarak darbe girişiminde bulunanlara tepki göstermeye başladı.

00:26 -Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, CNN Türk'te katıldığı canlı yayında askeri kalkışmaya tepki göstererek halkı meydanlara davet etti. Cumhurbaşkanını Erdoğan: "Milli iradeye yönelik bu ayaklanma hareketine karşı tabii ki hukuk, yasalarımız, anayasamız neyi gerektiriyorsa bunun bir defa cevabını bu yapı ister silahlı kuvvetler olsun, bir grup azınlıkta olsa ister başka kurumlarımız içerisinde olsun, gereken cevabı alacaklardır. Bu azınlık grup tanklarıyla, toplarıyla gelsinler milletimize ne yapacaklarsa yapsınlar" dedi.

00:30 -Sayın Berat Albayrak ve Sayın Efkan'nın talimatı üzerine Ankara Valisi Mehmet Kılıçlar Gölbaşı Kaymakamı Şahin Aslan'ı arayarak kendisine polis ve jandarmadan alabildiği bütün kuvveti alarak TÜRKSAT'a gitmesi, orayı kontrol altına alması ve oradaki televizyon yayınlarının kesilmemesi için kontrol sağlaması talimatını verdi. Ancak helikopterle gelen darbecilerin içeride olduğunu görüldü.

00:30 -Sayın Cumhurbaşkanımız Marmaris'ten İstanbul'a hareket etti. Sayın Cumhurbaşkanımızın İstanbul'a hareketi akabinde konaklanan otele darbeciler tarafından gerçekleştirilen saldırıda çatışma çıktı, 2 polis şehit oldu, 25 polis ve 1 özel güvenlik görevlisi yaralandı.

00:33 - Gölbaşı Özel Harekâtteki bombalama oldu ve 43 polisimiz şehit oldu.

00:43 -TÜRKSAT konusunda bilgi isteyen Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Mustafa Varank'ı arayarak kendisine bilgi verdim. Darbeciler TÜRKSAT'tan ayrıldıktan sonra kaymakamın da oradan ayrıldığını öğrenince ben kendisini tekrar arayıp orayı boş bırakmamasını, tekrar gitmesinin talimatını verdim.

00:44 -Helikopterler tarafından Cumhurbaşkanlığı Külliye bölgesine yönelik saldırılar başladı.

00:49 - Başbakanlıktan yapılan açıklamada, MHP Genel Başkanı Bahçeli'nin, Başbakan Yıldırım'ı telefonla arayarak kalkışmanın kabul edilemez olduğunu, Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin yanında olduklarını söylediği bildirildi.

00:54 -Ankara MİT binasına askerî helikopterler tarafından yoğun ateş açıldı ve karşılık verildi.

00:56 - Güvenlik kaynakları: "Askeri kalkışma, ordu içerisindeki Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanması (FETÖ/PDY) mensubu bir grup subay tarafından yapılmaya çalışılmaktadır."

00:57: Adalet Bakanı Bekir Bozdağ: "Fötrünü alıp kaçacak hükümet yoktur. Bizim cesetlerimizi çiğnemeleri lazım. Demokrasiyi askıya almak için bizi tek tek kurşuna dizmeleri lazım. Hükümet bütün birimleriyle iş başındadır. Bunlara karşı hukuk içerisinde alınması gereken ne varsa yapılacaktır. Her türlü tedbir alınacaktır."

00:57: TRT'de yayımlanan korsan bildirinin ardından TÜRKSAT tarafından televizyon yayınının kesilmesi üzerine, askeri kalkışmada bulunan saldırganlar, TÜRKSAT'ın Gölbaşı'ndaki tesislerine askeri helikopterlerle saldırdı. Kampüste çok sayıda sivil de vardı.

00:58: Cumhurbaşkanı Erdoğan: "Bu akşam Silahlı Kuvvetlerin içinde malum yapıya ait bir grup, ülkenin birliğine, beraberliğine ve bütünlüğüne yönelik bir kalkışma hareketinin içine girmiştir. Ben şu anda ülkemizin Cumhurbaşkanı olarak şunu çok açık, net söylüyorum, kurucusu olduğum partinin tüm mensupları, bunun yanında milli iradeyi oluşturan cumhurun kendisini özellikle şehirlerimizin meydanlarına davet ediyorum ve şehirlerimiz meydanlarında biz halkımızla el ele olacağız ve bu kalkışmayı yapanlara gereken dersi orada vereceğiz. Türkiye bu tür ayaklanmalarla bir defa ucuza satılacak bir ülke değildir ve Pensilvanya'dan da yönetilecek bir ülke de değildir."

01:00 - TRT civarında bir bine yakın vatandaş topluluğu oluştu. Ankara Emn. Md. Mahmut karaaslan oraya yakın olan İstihbarat Daire Başkanını arayarak Ankara Emniyetinin personelini takviye etmeleri, İçeriden ateş edilmesine rağmen ısrarla TRT'ye girmeleri konusunda talimat verdi.

01:00 -Ankara İl Müftümüz Mefail Hızlı, Ankara Valisine camilerden ezan ya da sala okutulmasını teklif etti. Uygun olacağı değerlendirildi, 3 bine yakın camiden sala okunmaya başladı, ancak saladan sonra da Cumhurbaşkanımızın meydanlara çıkılması talimatının da tekrar edilmesi istendi ve uygulandı.

İstanbul;

00.35: Darbe girişimiyle ilgili ilk soruşturma İstanbul'da başlatıldı. Küçükçekmece Başsavcısı Ali DOĞAN, darbe girişimini yapan askerlerle ilgili soruşturma başlatıldığını ve askerlerin görüldükleri yerde tutuklanacaklarını bildirdi.

00.48: İstanbul'da Vatan Caddesi'nde ve Ankara'da Genelkurmay Başkanlığı önünde vatandaşlar, tankların üzerine çıkararak askeri kalkışmaya karşı çıktı.

00:50 - İstanbul Valisi ve 1.Ordu Komutanı kendi görev sahaları itibarıyla, televizyonlarda bir açıklama yaptılar. 1.Ordu Komutanı Ümit Dündar "bu menfur darbeyi yapanların Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde küçük bir grup olduğunu, bu darbe girişiminin önlenmesi maksadıyla, emir-komuta zinciri içerisinde 1. Ordu Komutanlığınca her iki türlü tedbirin alındığını, halkımızı bu konuda endişeye sevk edecek bir durum olmadığını ifade etti".

01:00-02:00;

Ankara;

01:01 -Ankara Emniyet Müdürlüğü yoğun şekilde helikopter ve tank atışına maruz kaldı, 5 şehit, 133 yaralı var. İlk etapta zırhlı personel taşıyıcıyla gelen askerler tarafından ele geçirilmeye çalışılan Ankara Emniyet Müdürlüğüne yönelik bu girişim vatandaşların ve polisin karşı koymasıyla engellendi

01:10 - televizyon yayınlarını ve iletişimi kesmek için helikopterler tarafından TÜRKSAT uydu istasyonu vuruldu. Bu esnada yolda bulunan Emniyet mensupları tarafından bilahare istasyon kontrol altına alındı ve daha sonra Özel Harekât unsurlarının katkısıyla da darbecilerin elinden kurtarıldı. Burada da 2 şehit verildi, 2 yaralı var.

01.28: Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Bostanoğlu: "Komuta kademesi olarak bu girişimi kesinlikle kabul etmiyoruz."

01:30-02:00 arası TRT'ye girildi. Şimdiki İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu da orada bulunuyordu, TRT tekrar yayına geçti.

Genelkurmay önünde 2.500-3.000 kişi kadar vatandaş toplandı ve Genelkurmaya girmeye çalıştılar ancak içeriden yayılım ateşi açıldı.

01:33 -Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Jagland: "Demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğünü savunan Avrupa Konseyi'nin bir üyesi olan Türkiye'de demokratik olarak seçilmiş liderleri devirmeye yönelik herhangi bir eylem kabul edilemez."

01:42 -AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Mogherini: "Türkiye'de itidal ve demokratik kurumlara saygı gösterilmesi çağrısı yapıyorum."

01:50 -Genelkurmay Özel Kuvvetler Komutanı Tümgeneral Zekai Aksakallı, İstanbul ve Ankara'daki FETÖ'nün darbe girişimine ilişkin "Eşkiyalar başarılı olamayacaklar" dedi.

01:52 -Başbakan Yıldırım: "Havadaki jetlerle kurumlarımıza mermi, bomba yağdıranlar adeta bu terör örgütünün elemanı gibidir, devamı gibidir. Asla ve asla böyle bir iş, şanlı silahlı kuvvetler bayrağı altında görev yapan hiçbir subayımıza, hiçbir askerimize yakıştırılacak bir iş değildir. Güneydoğu'da amansız bir mücadele verirken, Cumhuriyetimizin, milletimizin minnettar olduğu askerlerimize yapılmış en büyük bir hakarettir. Bugün demokrasiye, ülkeye ve millete sahip çıkma zamanıdır. Milletime çok teşekkür ediyorum, Türkiye ayaktadır, Türkiye sokaktadır. Bu çapulculara meydan bırakılmayacaktır."

01:55 -Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Soylu: "Şu anda TBMM'deyiz. Hiç kimsenin endişesi olmasın. Hükümet işinin başındadır. TBMM işinin başındadır. Cumhurbaşkanı, Başbakanımız görevinin başındadır."

İstanbul;

01:04 -Birinci Ordu Komutanı Orgeneral Ümit Dündar: "Birinci Ordu Komutanlığı içinde küçük bir grubu temsil ediyorlar. Endişe edecek bir durum yok, bunlara katılmayan ve şu anda emir komuta zinciri içinde olan diğer birliklerle birlikte gerekli tedbirleri alıyoruz." Ümit Dündar, sabah saatlerinde Genelkurmay Başkanvekili olarak açıklama yaptı.

01:29 -İstanbul Vatan Caddesi'nde 1 albay ile 3 asker, emniyet güçleri tarafından gözaltına alındı.

01:54 -İstanbul Bayrampaşa Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğünü işgal etmek isteyen 61 darbeci polisler tarafından gözaltına alındı.

01:55 -Darbeci askerler İstanbul Valiliğini işgal eden, silahlarıyla kabul salonunda dolaşan ve tedbir almaya çalışan darbeci askerler polisin yaptığı operasyonla etkisiz hâle getirildi.

02:00-03:00;

Ankara;

02:07 -Ankara Valisi Mehmet Kılıçlar Belediye Başkanı Melih Gökçek ile tekrar görüşerek, kamyonlarla birliklerin çıkış noktalarının kapatılması konusunu sürekli koordine etti. 02.41 ve 02.55'te tekrar görüştü.

02:10 -TRT'yi ele geçirmeye kalkışan 1'i rütbeli 5 asker vatandaşlar ve polis tarafından etkisiz hale getirildi.

02:10 -CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu: "Her darbe girişimi karşısında toplumun ortak tepki vermesi gerekiyor. Dolayısıyla kim yaparsa yapsın, nereden gelirse gelsin, nasıl teröre karşı ortak bir tavır takınıyorsak, darbe konusunda da hepimizin ortak tavır takınması gerekir."

02:13 - Ankara Valiliği, Gölbaşı Özel Harekat Merkezi'ne havadan yapılan bombalı saldırıda 17 özel harekat polisinin şehit olduğunu bildirdi (şehit sayısı 43 oldu).

02:18 -ABD yönetimi, Türkiye'de demokratik yollarla seçilmiş hükümetin desteklenmesi çağrısında bulundu. ABD'de yayın yapan Fox TV ile CNN'in, ilk saatlerde askeri darbe girişiminin başarılı olduğu şeklinde yayın yapmaları dikkat çekti.

02:19 -Jandarma Harekat Başkanı Tümgeneral Arif ÇETİN NTV'de açıklama yaparak "Bugün Jandarma Teşkilatının görevi, milletin iradesine, demokrasiye karşı kanunsuz bu darbe girişimini yok etmektir. Özet olarak ifade etmek gerekirse, bizi mevcut kuvvetlerimiz de bu darbecileri yok etmeye, defetmeye muktediriz. Bugün Jandarma Teşkilatının vazifesi demokrasiyi, millî iradeyi korumaktır." dedi. Daha sonra 02:45 civarı CNN'e 03:07'de NTV'ye bağlandı ve açıklamalar yaptı.

02.26: Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ne girmeye çalışan bölücü terör örgütü FETÖ/PDY mensubu 3'ü rütbeli 13 asker gözaltına alındı.

02:30 -Emniyet Genel Müdürlüğü binasına indirme yapmak için 2 kez girişimde bulunan askerî helikopterler açılan yoğun ateş sonucunda inmeden uzaklaştırıldı.

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ne girmeye çalışan FETÖ/PDY terör örgütü mensubu 3'ü rütbeli 13 asker gözaltına alındı.

02:38 -Genelkurmay ve Türkiye Büyük Millet Meclisi arasında toplanan vatandaşın üzerine helikopterden ağır silahlarla ateş açıldı.

02:35 -Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Süleyman Soylu, halkla birlikte TRT Genel Müdürlüğü ana binasına giriş yaptı. Soylu, halkla birlikte Genel Müdürlük makamına çıktı.

02:30 -Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) Basın Danışmanı Nuh Yılmaz: "Darbe püskürtüldü."

02:37 -Başbakan Yıldırım: "Vatandaşımıza çok teşekkür ediyorum. Siyasi partilerimize çok teşekkür ediyorum. Herkes demokraside, halkın birliğinde, ülkenin bekasında bir araya gelmiştir."

02:42 -TBMM'ye atılan bomba nedeniyle bazı polis memurları ve Meclis görevlileri yaralandı, kulis camları kırıldı.

02:45 -Jandarma Harekat Başkanı Tümgeneral Arif ÇETİN CNN'de açıklamada bulundu.

02:48 -7. Kolordu Komutanı Korgeneral İbrahim Yılmaz: "Darbe girişimi yanlıştır."

02:49 -Meclise yeni bir bomba daha atıldı. TBMM Başkanı İsmail Kahraman ve Genel Kurul'daki milletvekilleri Meclis sığınağına indi.

02:50 -Türkiye Büyük Millet Meclisine havadan asker indirme girişimleri başarısızlıkla sonuçlandı. Türkiye Büyük Millet Meclisine de takviye kuvvet verildi.

02:51 -MİT Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri Nuh Yılmaz, darbe girişimine ilişkin, her şeyin normale dönmeye başladığını belirterek "Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar görevinin başındadır" dedi.

02:53 -TRT kısmen yeniden normal yayınına döndü. TRT Genel Müdürlüğü binasını ele geçirmeye çalışan askerler gözaltına alındı.

02:57 -İstanbul ve Ankara'da FETÖ'nün darbe girişimi sırasında saldırıya uğrayan Ankara Gölbaşı'ndaki TÜRKSAT Kampüsü'nde görevli 2 personel şehit oldu.

03:00 -Ulus'ta buluna Türk Telekom binası da toplam 10 Özel Harekât personeli tarafından yapılan operasyonla ele geçirildi, 29 subay burada gözaltına alındı.

Ankara'ya gelmek üzere yola çıkan füze bataryalarını taşıyan konvoy il girişinde sadece bir polis başmüfettişi ve ona yardımcı olan 3-4 trafik görevlisi tarafından engellendi başlarındaki binbaşı ve onun mahiyetindeki 59'u rütbeli 25 er ve erbaş gözaltına alındı.

İstanbul;

02:05 -Darbe girişiminde bulunan bölücü terör örgütü FETÖ/PDY mensubu askerler gözaltına alınmaya başlandı.

02:09 -Üçüncü Kolordu Komutanı Korgeneral Öztürk, İstanbul ve Ankara'daki FETÖ'nün darbe girişimine ilişkin "Personel derhal kıışlarına dönmeli" dedi.

02:17 -İstanbul Valisi Şahin: " (İstanbul Valiliğini ele geçirme girişimi) Öyle bir şey olduysa da püskürtüldü. Şu anda valilikte öyle bir durum söz konusu değil. İstanbul genelinde de güvenlik kuvvetlerimiz, askerimiz, polisimiz birlikte bu gürüha karşı, askeriye içerisindeki ufak bir gruba karşı her türlü tedbiri, önlemi alıyorlar."

02:30 -İstanbul'un her noktasında darbecilere müdahale eden polis, gecenin en önemli perasyonlarından birisini Atatürk Havalimanı'nda gerçekleştirdi, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın İstanbul'a geleceği bilgisini alan polis darbecilerin elindeki kuleyi almak için harekete geçti ve Özel Harekât polisleri Atatürk Havalimanı'ndaki kuleyi darbeci teröristlerden operasyonla geri aldı.

02:45 -İstanbul'da Boğaziçi Köprüsü'nde darbe girişiminde bulunan askerlerin halkın üzerine açtığı ateş sonucu Ak Parti'nin reklam kampanyalarını yürüten Erol Olçak ile 16 yaşındaki oğlu hayatını kaybetti

03:00-04:00;

Ankara;

03:02 -Başbakan Yıldırım: "Bütün ordu komutanlarımız görevinin başındadır. Alt kademe komutasındaki komutanlar görevinin başındadır. Milletimiz bu belayı def etmek için kendini ortaya koymuştur. Biz de görevimizin başındayız. İnşallah bu belayı da def edeceğiz. Milletimiz rahat olsun."

03:06 - Darbe girişiminde bulunan bölücü terör örgütü FETÖ/PDY mensubu askerler, televizyon yayınlarını kesmek için Ankara Gölbaşı'ndaki TÜRKSAT binasını işgal etmeye çalışıyor. Ankaralıları araçlarıyla TÜRKSAT binasına gidiyor.

03:07 -Jandarma Harekat Başkanı Tümgeneral Arif ÇETİN NTV'de açıklamada bulundu.

03:10 -Sayın Başbakan Hava Savunma Komutanına darbe girişiminde kullanılan tüm uçan unsurların inmeye zorlanması, inmeyen uçakların düşürülmesi, Muharip Hava Kuvveti Komutan Yardımcısı ve Birleştirilmiş Hava Harekât Merkezleri Komutanına Akıncı meydanından kalkan her hava aracının vurulması, Birinci Ana Jet Üssü Komutanına Akıncı Üssü pistlerinin bombalanması talimatlarını vermiştir.

03:12 -Genelkurmay Başkanlığından yeniden çatışma sesleri gelmeye başladı.

03:20 -Marmariste Cumhurbaşkanı'nın kaldığı otele darbeciler 34 kişilik SAT ve SAS timleri ile indirme yaptı.

03:22 -Ankara Gölbaşı'ndaki TÜRKSAT kampüsü, sivillerin tahliye edilmesinin ardından bombalandı.

03.40: Genelkurmay önünde toplanan vatandaşlara ateş edildi.

03:25 - Valilikçe sağlık müdürü ile hastanelerdeki şehit ve yaralılarla ilgili yoğun görüşmeler başladı.

Genelkurmay bahçesine giren vatandaşlara kobralar çok yoğun bir şekilde ateş açtı, Kobraların ayrılmasıyla birlikte aynı insanlar tekrar toplandılar daha sonra bir miktar insan içeri girmeyi başardı, binanın içerisine de girmeyi başardılar. Fakat helikopterlerin yoğun saldırısından dolayı kahraman vatandaşlarımız tekrar dışarı çıkmak zorunda kaldılar.

İstanbul;

03:40 -Cumhurbaşkanlığı ATA uçağı Atatürk Havaalanı'na indi. Sonra Devlet Konukevine geçti. Bir askeri helikopter ve alçak uçuş yapan uçak tarafından taciz yapıldı.

03:47 -Darbeciler, CNN Türk'ün yayınıni engelledi. Vatandaşlar, Doğan Medya Center'e akın etti. Kanal çalışanlarından "Asker dışarı" sloganları yükseldi.

04:00-05:00;**Ankara;**

04:20 - Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, darbe girişimine bulunana Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanmasıyla irtibatlı yargı görevlileri ve sözde "Yurtta Sulh Komitesi" mensubu general, amiral, subay, astsubay, er ve erbaşlar hakkında gözaltı kararı verdi.

04:39 -Başbakan Yıldırım: "Her geçen an daha iyiye gidiyor. Şu anda 120'nin üzerinden tutuklama var. Gerekli işlemleri yapılıyor. İnşallah daha iyi olacak. Milletimiz olay bitmiş gibi meydanları terk etmesin, biraz daha sabır diyorum."

04:30 -İlgaz çıkışında bir jandarma aracı tarafından Sayın Başbakanın konvoyuna ateş açılmış, bunun üzerine konvoy tekrar Ilgaz'a dönmüştür. Kriz yönetimine Ilgaz'dan devam edilmiş, Sayın Başbakan Birinci Ordu Komutanı Ümit Dündar'ın vekâleten Genelkurmay Başkanı olarak atanması talimatını vermiştir.

İstanbul;

04:07 -Sayın Cumhurbaşkanımız Atatürk Havalimanı'nda kendisini karşılayan kalabalığa hitaben "Milletin üzerinde hiçbir güç yoktur. Bu bir ayaklanma, vatana ihanet hareketidir. Bunun bedelini çok ağır ödeyecekler." şeklinde açıklamalarda bulundu.

04.17: Sayın Cumhurbaşkanı Atatürk Havalimanı'na inmiş kalabalık bir vatandaş grubu karşılanmış ve burada yaptığı konuşmada "Milletin üzerinde hiçbir güç yoktur. Ayrıca, bu bir ayaklanma, ihanet, vatana ihanet hareketidir. Bunun bedelini çok ağır ödeyecekler." açıklaması yapmıştır.

04.43: Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Şu an Türkiye genelinde, saatimiz kaç? Saat 4 buçuk, milyonlarca vatandaş nerede? Sokaklarda."

05:00-06:00;

Ankara;

İstanbul;

05:10 -Polis müdahalesiyle askerlerden arındırılan CNN Türk ve Kanal D yeniden yayına başladı.

06:00-07:00;

Ankara;

06:18 -Jandarma Genel komutanlığındaki darbecileri desteklemek için uçaklar, genel komutanlığın yanındaki köprülü kavşağa ve külliye Millet Camisinin yanına iki bomba attılar.

06:34 -Hava Kuvvetleri Komutanlığı ile Genelkurmay Başkanlığı nizamiyeleri arasındaki yol, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığına ait hafriyat kamyonlarıyla barikat kurularak çift taraflı olarak kapatıldı.

06:30 -Beştepe'deki Jandarma Genel komutanlığı binasına girildi. Orada TEM D.Bşk. Turgut Arslan Bey'in yaralı vaziyette bulundu hastaneye kaldırıldı. Orada 300 civarında subay ve astsubaydan oluşan o binadaki herkesi gözaltına alındı. Daha sonra, peş peşe toplu gözaltılara başlandı. Öğle saatlerine gelindiğinde aşağı yukarı 1.500 civarında gözaltı yapılmıştı.

07:00 - korgeneral Yıldırım Türker 4. Ana Jet Üssüne operasyon harekâtını koordine etmekle görevlendirildi. Bu maksatla 1.011 ana tamir fabrikasındaki Emniyetten bir şube müdürü gönderildi.

İstanbul;

06:30 -1'inci Ordu Komutanı Ümit Dündar ve İstanbul Valisi Vasıf Şahin Sayın Cumhurbaşkanımızın yanına katılıp kendisini hem durum hakkında bilgilendirmek hem de direktiflerini almak amacıyla Boğaz'dan sivil bir botla Eminönü'ne, Sarayburnu'na, oradan

da kara yoluyla havalimanına gitti. Sayın Cumhurbaşkanımız 1'inci Ordu Komutanımıza Genelkurmay Başkanlığı vekâletini tebliğ ettiler.

06:40 -Darbe girişiminde İstanbul boğaz köprüsünü kontrol eden askerler teslim olmak zorunda kaldı. Yaklaşık 50 asker polis tarafından gözaltına alındı. Burada gece boyunca çıkan çatışmalarda İstanbul Emniyet Müdürümüzün koruması şehit oldu, 2'si polis 34 şehit, 165 yaralı var.

06.46: Cumhurbaşkanı Erdoğan: "Pensilvanya'ya da sesleniyorum. Bu devlete, bu millete yaptığın ihanet yeter. Eğer sıkıysa memleketine gel. Oradan bu ülkeyi karıştırmaya gücün yetmeyecek."

07:00-08:00;

Ankara;

07.40: Ankara'da Güvercinlik Kara Havacılık Okuluna jandarma ve polis tarafından yapılan operasyon sonrasında darbe girişiminde bulunan askerler, helikopterlerle Akıncı Üssü'ne geçmiştir;

07:48 -İçişleri Bakanlığımızca 29'u albay, 5'i general toplam 34 rütbelinin görevden uzaklaştırıldığı kamuoyuna açıklandı.

07:52 -Genelkurmay karargâhından çıkan bir tank barikat olarak bekleyen kamyonlara ateş açtı.

İstanbul;

07:30 -Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Sayın Başbakanımızın vermiş olduğu direktifler kapsamında Akıncı veya Mürted Hava Üssü'nün uçaklar tarafından kullanılmaz duruma gelmesi ve oradaki kontrolün ele alınması konusu önem taşıyordu. O faaliyetleri icra edilmeye başlandı.

07.33: Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) darbe girişiminde tanklarla Sabiha Gökçen Havaalanı'na girmek isteyen askerlere engel olunarak tanklar polis tarafından kontrol altına alındı.

08:00-09:00;

Ankara;

08:10 -Jandarma Genel Komutanlığı operasyonu bitti. Tüm Türkiye'ye genelge gönderen, hukuksuz talimatı gönderen FETÖ mensubu hainlerden yaklaşık 20'si ölü olarak, diğerleri de yaralı ve sağ olarak ele geçirildi, gözaltına alındı.

08:12 -Emniyet Genel Müdürü Celalettin Lekesiz: "Ankara'da Beştepe'deki Jandarma Genel Komutanlığı bu asilerin, isyancıların kontrolüne geçmişti. Buradan Türkiye'deki 81 ilin jandarmasını sevk ve idare edip darbe çabası içindeydiler. Etrafları sarıldı. Akşamdan beri orada çatışma devam ediyor. Hemen hemen sonuçlanmak üzere. Şu ana kadar orada darbe girişiminde bulunan asi askerlerin 16 tanesi ölü ele geçirildi. 250'ye yakını gözaltına alındı."

08:46 -Darbe girişiminde bulunanlara yönelik tüm ülke genelinde gözaltılar yoğunlaştı.

08:48 -Akıncı Üssü'nde alıkonulan Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hulusi Akar, yanında Mehmet Dişli'yle birlikte Başbakanlık Çankaya Yerleşkesine ulaşmıştır. Mehmet Dişli'nin darbe girişiminde yer aldığı tespit edilmesi üzerine gözaltına alınarak EGM Terörle Mücadele Daire Başkanlığına teslim edilmiştir.

08:55 -Genelkurmay Başkanı Sayın Hulusi Akar kurtarıldı.

İstanbul;

08:04 - İstanbul Harbiye Orduevi ve TRT Radyo binası polis kontrolüne geçti

09:00-10:00;

Ankara;

09:07 -Ankara'da vatandaşlar, Fetullahçı Terör Örgütü'nün darbe girişimini protesto etmek amacıyla, ellerinde Türk bayraklarıyla Genelkurmay Başkanlığı'na doğru yürüyüşe geçti. Ankara'da vatandaşlar, Fetullahçı Terör Örgütü'nün darbe girişimini protesto etmek amacıyla, ellerinde Türk bayraklarıyla Genelkurmay Başkanlığı'na doğru yürüyüşe geçti.

09:26 -HSYK, silahlı terör örgütü FETÖ üyesi hâkim ve savcılar hakkında disiplin yönünden en ağır tedbirleri görüşmek üzere toplandı.

09:40 -Genelkurmay Başkanlığı'ndan çıkan 200'e yakın silahsız er ve erbaş polise teslim oldu.

09:45 -Genelkurmay Başkanlığındaki 200'e yakın er, erbaş silahsız olarak teslim alındı.

09:58 -Türkiye genelindeki tüm hâkim ve savcılardan izinli olanların, izinlerini keserek derhal görevlerine başlamalarına ve adli tatilin iptaline karar verildi.

İstanbul;

09:33 -İstanbul'da polise yönelik saldırıda bulunan Kuleli Askerî Lisesi'nden 80 öğrenci gözaltına alındı.

09:56 -Fatih Sultan Mehmet Köprüsü trafiğe açıldı.

10:00-11:00;

Ankara;

10:07 -Genelkurmay Başkanlığından çıkan toplam 933 er, erbaş ve rütbeli personel gözaltına alındı

12:05 -Sayın Başbakan, Orgeneral Hulusi Akar, Adalet, İçişleri ve Millî Savunma Bakanlarıyla birlikte Çankaya Köşkü'nde yaptığı basın açıklamasında, Fetullahçı Terör Örgütü tarafından düzenlenen darbe girişiminin önlenmesinde milletimizin basiretine dikkat çekmiş, basına, siyasi partilerimize, sivil toplum kuruluşlarına teşekkür etmiş "İşin birinci safhası burada sona ermiştir. Biz yolumuza aynı kararlılıkla devam edeceğiz. Bütün milletimize geçmiş olsun." diyerek darbe girişiminin artık tamamen bastırıldığını açıklamıştır.

İstanbul;

11:00 -İstanbul Valisi Vasıf Şahin İstanbul'da hain FETÖ darbesinin tamamen sonlandırıldığını açıkladı.

11:00-12:00;

Ankara;

11:05 -Sn. Başbakanımız saat sularında Çankaya Köşküne gelmiş ve darbe girişiminin bastırılmasına ilişkin çalışmalarını burada sürdürmüştür.

İstanbul;

12:00-13:00;

Ankara;

12:15 -Sn. Başbakanımız, Orgeneral Hulusi Akar, Adalet, İçişleri ve Milli Savunma Bakanları ile birlikte Çankaya Köşkü'nde yaptığı basın açıklamasında; Fetullahçı Terör Örgütü tarafından düzenlenen darbe girişiminin önlenmesinde milletimizin basiretine dikkat çekmiş, basına, siyasi partilerimize, sivil toplum kuruluşlarına teşekkür etmiş, "işin birinci safhası burada sona ermiştir. Biz yolumuza aynı kararlılıkla devam edeceğiz. Bütün milletimize geçmiş olsun." diyerek darbe girişiminin artık tamamen bastırıldığını açıklamıştır.

İstanbul;

17:00-18:00;

Ankara;

17:00 -Sn. Başbakanımız TBMM'nin saat 17.00'de gerçekleşen olağanüstü oturumuna iştirak etmiştir.

17:00-18:00 -Gözaltı sayısı 1.800 civarındaydı. Ankara'da kontrolün sağlanamadığı, hâkim olunamayan hiçbir alan kalmadı.

16 Temmuz Cumartesi ve 17 Temmuz Pazar;

Darbe girişimine katılan unsurların teslim alınmasına yönelik operasyonların koordinasyonu Başbakanlık'ta yapılmıştır. İkinci bir dalganın önlenmesi ile ilgili tüm ülke çapında teyakkuz halinde olunması sağlanmış, gelen her türlü bilgi ciddiyetle değerlendirilmiş ve gerekli tedbirler alınmıştır. Vatandaşlarımız darbe gecesi göstermiş oldukları direnişi, ülke

çapında meydanları doldurarak milli iradeye destek için "demokrasi nöbeti"ne dönüşürmüşlerdir. Demokrasi nöbetine katılan vatandaşlarımızın güvenliğinin sağlanmasına yönelik tedbirlerin alınması koordine edilmiştir.

Diğer taraftan Sn. Başbakanımız başkanlığında Bakanlar ve ilgili bürokratların katılımıyla darbe girişimi ve FETÖ ile mücadele sürecinin nasıl yürütüleceğine ilişkin değerlendirmeler yapılmış ve stratejiler belirlenmiştir.

Darbe girişiminin bastırılmasının akabinde, Sn. Başbakanımızın talimatı ile yürürlükteki mevzuat çerçevesinde darbe girişiminde bulunan FETÖ/PDY örgütünün kamudaki bütün uzantılarına karşı hızlı bir şekilde önlemler alınmıştır. Bu bağlamda;

Başbakanlık Müsteşarının başkanlığında bakanlık müsteşarları ve Başbakanlık üst düzey bürokratları ile toplantı yapılmış, kamu düzeni ve güvenliğinin yeniden tam olarak tesisine yönelik atılacak adımlar belirlenmiş ve alınan kararların uygulanması takip edilmiştir.

18 Temmuz 2016 Pazartesi;

Başbakanlık Genelgesi ile kamu çalışanlarının yıllık izinleri kaldırılmış ve halen izinde olanların en kısa sürede görevlerine dönmeleri talimatı verilmiştir.

657 sayılı Kanunun ilgili hükümleri çerçevesinde diğer kamu kurumlarında olduğu gibi 18 Temmuz'da 257 Başbakanlık personeli açığa alınmıştır. 15 Temmuz sonrası haklarında soruşturma ve kovuşturma açılanların havaalanları VIP salonlarından yararlandırılmaması için gerekli önlemlerin alınması sağlanmıştır.

19 Temmuz 2016 Salı;

Sn. Başbakanımız, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ve MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli ile Çankaya Köşkünde darbe sonrası sürece ilişkin olarak toplumsal ve siyasal mutabakat konusunda görüş alışverişinde bulunmuştur.

Türkiyenin 15 Temmuz tecrübesi ve darbe girişimine karşı toplumun verdiği mücadele Türkiye ve dünya demokrasi tarihinde önemli bir milat olmuştur.

2.3.2. Darbe Girişiminin Bastırılmasında Rol Alan Aktörler

2.3.2.1. Siyaset Kurumunun Tutumu ve Etkisi